IslamHouse.com
مركز أصول
Osoul Center
www.osoulcenter.com

PHILIPPINE
PILIPINO
فلبيني

PAGPAPALIWANAG SA MGA HALIGI NG ISLAM

Inihanda ni
Ahmad Jibreel Salas

Sinuri ni
Mohammad Taha Ali

شـــــرح أركان الإسلام

إعداد وترجمة
أحمد جبريل سالاس
مراجعة
محمد طه علي

PHILIPPINE
PILIPINO
فلبيـــني

ⓒ المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد و توعية الجاليات بالربوة، ١٤٤١هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

سالاس، أحمد جبريل

شـرح أركان الإسلام. اللغة الفلبينية . / أحمد جبريل سالاس. - الرياض، ١٤٤١هـ

٦٤ ص، ١٤ سم x ٢١ سم

ردمك : ١-٦٨-٨٢٩٧-٦٠٣-٩٧٨

١- اركان الاسلام أ. العنوان

ديوي ٢٥٢ ١٤٤١/١٢٨٢٣

رقم الايداع: ١٤٤١/١٢٨٢٣

ردمك : ١-٦٨-٨٢٩٧-٦٠٣-٩٧٨

Osoul Center
www.osoulcenter.com

This book has been conceived, prepared and designed by the Osool International Centre. All photos used in the book belong to the Osool Centre. The Centre hereby permits all Sunni Muslims to reprint and publish the book in any method and format on condition that 1) acknowledgement of the Osool Centre is clearly stated on all editions; and 2) no alteration or amendment of the text is introduced without reference to the Osool Centre. In the case of reprinting this book, the Centre strongly recommends maintaining high quality.

+966 11 445 4900

+966 11 497 0126

P.O.BOX 29465 Riyadh 11457

osoul@rabwah.sa

www.osoulcenter.com

Sa Ngalan ng Allah
Ang Mahabagin,
Ang Maawain

ANG BANAL NA SALITA.

“Laa iIaaha illallaah Muhammadan Rasulullaah”

[Walang tunay na Diyos na dapat sambahin maliban sa Allah at si Muhammad (ﷺ) ay Kanyang Sugo]

Ang pagbigkas ng “Laa ilaaha illallaah Muhammadan Rasulullaah” ang susi sa pagyakap sa relihiyong Islam. Sa pagbigkas ng Shahadah, ang tao ay pumapasok sa isang dakilang kasunduan sa harap ng Allah at maging sa buong mundo. Ito ang kasunduang namamagitan sa tao bilang alipin ng Allah at ang Allah bilang Tanging Panginoon ng tao. Ang kasunduang ito ay nangangailangan ng ganap na katapatan, sapagka’t ito ay kinapapalooban ng mga alintuntunin na dapat isagawa.

Ang tao ay nahaharap sa isang banal na tungkulin at pananagutan. Una sa lahat, ang Shahadah ay isang pagpapatunay na ang Allah lamang ang Siyang dapat sambahin, sapagka’t Siya ang ating Tagapaglikha, Panginoon, Tagapagpanatili at tanging nakikinig sa ating mga dalangin at karaingan. Ang mundong ito ay hindi gagalaw at magkakaroon ng buhay maliban sa kapangyarihan ng Allah. Siya ay Tanging Isa at Mananatiling Isa magpakailanman. Pangalawa, sa pagpapahayag ng Shahadah, ang isang tao ay nagpapatotoo na ang Allah ay Siyang Diyos ng lahat, at bawa’t bagay na narito ay Kanyang pagmamay-ari. Ang buhay at kamatayan ay nasa ilalim ng Kanyang Banal na Kautusan. Siya lamang ang nararapat katakutan at dapat paglingkuran. Tayong lahat na kanyang nilalang ay mga alipin Niya. Na ang tunay nating tungkulin ay ang sumuko, sumunod at tumalima sa Kanyang Kalooban at Kautusan.

Ang “Muhammadan Rasulullaah” ay isang pagpapahayag na tinatanggap ng isang tao ang Batas ng Allah na ipinagkatiwala kay Propeta Muhammad (ﷺ). Ang buhay ng isang Muslim ay nararapat na nakaalinsunod sa buhay na inilarawan ng Propeta (ﷺ).

Ang Kasunduan ng Tao at ng Allah

Ang isang tao ay nararapat maging matapat sa kanyang sinumpaang tungkulin. Sa pagtalikod ng isang mananampalataya sa Shahadah (Banal na Salita), ang lahat ng bagay na nakarinig sa kanyang pagpapahayag ay magiging saksi laban sa kanya sa paghuhukom ng Allah. Ang kanyang katawan, mata, bibig, kamay, paa at maging ang kaliit-liitang ugat at buhok niya sa katawan ay sasaksi sa kanyang walang katapatang pagpapahayag. Sa paghuhukom ng Allah, walang abugado ang maaaring magtanggol sa sinuman, sapagka't maging ang hukom o abugado dito sa mundo ay haharap sa Allah upang managot sa kanilang mga gawain. Walang sinuman ang makakawala at makalulusot. Walang maikukubli at maitatago sa Panginoong Allah. Kung ang mga ibang pulis dito sa mundo ay nakukuha sa suhol, hindi ang Allah, sapagka't Siya ay ganap na makatarungan at makatotohanan. Lahat ay lalapatan ng parusa at gantimpala. Sa husgado dito sa mundo, ang saksi ay maaaring magsinungaling. Nguni't sa Hukom ng Allah, lahat ay ganap na katotohanan at hindi mapasisinungalingan. Maaaring dito sa mundo ang hukuman ay hindi makatarungan at maaari niyang mapawalang-sala ang isang kriminal, nguni't sa hukuman ng Allah, lahat ay may katarungan. Maaaring makatakas ang tao sa bilangguan dito sa lupa, nguni't sa piitan o bilangguan ng Allah sa kabilang buhay, walang sinuman ang makatatakas. Kaya, isang malaking kasalanan sa Allah ang magpahayag ng kasunduan na lihis naman sa katapatan at katotohanan. At dahil sa kasunduang ito, ang tao ay may pananagutan na dapat tuparin bilang alipin. At ang pananagutang ito ay nakaugnay sa kanyang pang-araw-araw na pamumuhay bilang alipin ng Allah. Ang pagtupad sa tungkuling ito na may layuning sumunod at sumuko sa Kalooban ng Allah ay tinatawag na Ibadah.

ANG KAHULUGAN NG IBADAH (PAGSAMBA)

Ang Allah ay nagsabi sa Banal na Qur'an:

{At Hindi Ko nilikha ang Jinn[1] at ang Tao maliban upang Ako ay kanilang sambahin}. [Qurán 51:56]

Maliwanag mula sa talatang ito na ang layunin at dahilan ng ating pagsilang at ng ating buhay ay walang iba maliban yaong pagsamba sa Allah - Ang Makapangyarihan. Kaya bilang tao nararapat nating alamin ang tunay na kahulugan ng Ibadah (pahapyaw na binigyan ng kahulugan sa Tagalog bilang pagsamba). Kung ang kahulugan at tunay na diwa nito ay hindi nalalaman ng tao, paano niya maisasakatuparan ang tunay na layunin ng kanyang pagkakalikha? Anumang bagay na hindi naisasakatuparan ay itinuturing na walang kabuluhan. Katulad halimbawa ng isang doktor, na hindi kayang pagalingin ang maysakit, nangangahulugang hindi siya matagumpay sa kanyang propesyon. Kung ang magsasaka ay hindi makapag-ani ng magandang tanim, hindi siya nagtagumpay sa kanyang pagbubukid o pagbubungkal ng lupa. Kung hindi natupad ng tao ang layunin ng kanyang buhay, ang kanyang buong panahon ay maituturing na isang walang kabuluhang pamumuhay. Sa ganitong dahilan, nararapat nating unawain at isipin ang tunay na kahulugan ng Ibadah at panatilihin natin ito sa ating puso at kalooban, sapagka't dito nakasalalay ang tagumpay o kapahamakan ng ating buhay.

Ang salitang **Ibadah** ay hinango mula sa salitang **Ab'd**. Ang kahulugan ng Ab'd ay alipin. Samakatuwid ang kahulugan ng Ibadah ay pagpapaalipin sa Allah. Kung ang isang tao ay nananatiling gumagawa at kumikilos ayon sa ipinag-uutos ng kanyang Panginoon, ito ay tinatawag na Ibadah. Sa kabilang dako, kung ang isang tao na naglilingkod sa kaninuman at

1 Jinn: Mga nilikha ng Allah mula sa apoy na karaniwang hindi natin nakikita. Sila ay may pananagutan din sa kanilang mga gawa.

tumatanggap ng sahod, nguni't siya ay hindi ganap na sumusunod sa kanyang pinaglilingkuran, ito ay tinatawag na pagsuway na ang katumbas ay walang katapatan. Ang isang alipin ay nararapat na isaalang-alang ang kanyang gawa at kilos para sa kanyang Panginoon. Nararapat din niyang ganap na nauunawaan ang kanyang tungkulin bilang alipin.

Ang unang tungkulin ng isang alipin ay ang pagiging matapat sa kanyang pinaglilingkuran. Ang tao bilang alipin ng Allah ay matatag na nananalig at naniniwala na walang dapat bigyan ng tunay at ganap na katapatan kundi ang Kanyang Tagapaglikha. Ang katapatan ay naipapahayag ng isang tao sa kanyang pananalita, at sa kanyang puso ay nakaukit ito, at tunay na nasisilayan sa aktwal na gawain at pamumuhay.

Ang ikalawang tungkulin ng isang alipin ay ang laging masunurin sa kanyang Panginoon, tinutupad niya ang mga kautusan, hindi siya tumatalikod sa kanyang mga tungkulin at siya'y umiiwas sa mga salitang laban sa kagustuhan at batas ng kanyang Panginoon. Bilang mabuting alipin, sinusunod niya ang Batas ng Allah at hindi ang batas na gawa ng tao. Nangingibabaw sa kanya ang Batas ng Allah at hindi ang batas ng kasamaan. Ang pagsasaalang-alang niya sa Allah bilang Panginoon ay nananatili sa kanyang isip at puso. Ang isang alipin ng Allah ay nananatiling alipin sa lahat ng oras, panahon at sa lahat ng pagkakataon o kalagayan. Wala siyang anumang karapatang magsabi na siya ay sumusunod sa isang partikular na kautusan at hindi sumusunod sa ibang kautusan. Hindi siya alipin sa isang takdang panahon lamang o kaya ay malaya sa kanyang tungkulin sa ibang panahon. Siya ay mananatiling alipin magpakailanman.

Ang ikatlong tungkulin ng isang alipin ay yaong pagbibigay-galang at pagdakila sa kanyang Panginoon. Ang isang alipin ay nararapat sundin ang pamamaraan na ibinigay ng Kanyang Panginoon para sa paggalang at pagdakila sa Kanya. Siya ay nararapat na palagiang nakahanda sa anumang oras na itinakda ng Kanyang Panginoon upang magpakita ng paggalang at pagdakila bilang pagpapatunay na siya ay matapat at sumusunod sa Kanya.

Ito ang mga pangangailangan na siyang binubuo ng Ibadah; una, ang katapatan sa kanyang Panginoon; pangalawa, pagkamasunurin at pagtalima sa kanyang Panginoon, at ikatlo, paggalang at pagdakila (o

pasasalamat) para sa kanyang Panginoon. Kung ano ang sinabi ng Allah sa talatang: **{At hindi Ko nilikha ang jinn at ang tao maliban upang Ako ay kanilang sambahin}**, ito ay aktwal na nangangahulugan na nilikha ng Allah ang tao at jinn upang manalig at sumamba lamang sa Kanya, na sila ay dapat sumunod nang buong katapatan sa mga kautusan ng Allah. Sila ay hindi dapat sumunod sa utos ng sinuman na lihis sa batas ng Allah, at sila ay dapat yumukod at magbigay paggalang at pagdakila o papuri sa Allah lamang at wala ng iba pa. Ang tatlong bagay na ito ay isinalaysay ng Allah sa isang malawak na katawagan - ang Ibadah. Ito ang tunay na kahulugan ng Ibadah na siyang dapat isagawa para sa Kanya. Ang diwa ng mga aral ni Propeta Muhammad (ﷺ) at ng lahat ng Propetang isinugo ng Allah ay:

{…Ipinag-utos Niya na wala kayong (dapat) sambahin maliban sa Kanya…}. [Qurán 12:40]

Ito ay nangangahulugan na ang Allah ang tanging may Kapangyarihan at Kapamahalaan na kung saan ang tao ay dapat matapat at manalig at sumampalataya. Mayroon lamang isang Batas na dapat sundin ng tao at yaon ang Batas ng Allah, at ang Allah ang tanging Diyos na dapat pag-ukulan ng tapat na pagsamba. Siya ang Lumikha ng langit at lupa at ng lahat ng nilalaman nito at ng lahat ng nasa pagitan ng mga ito.

Ang Bunga ng Maling Pang-unawa sa Ibadah

Ano ang masasabi natin sa isang alipin ng Allah na inuutusang maghanapbuhay, nguni't wala siyang ginagawang hakbangin kundi ang ipalad ang mga kamay at bumigkas ng mga Surah ng Qur'an? Ano ang masasabi natin sa isang alipin na palagiang yumuyukod at sumusubsob sa lupa sa kabila na siya ay inuutusan na ipagtanggol ang Batas ng Allah? Siya ay inuutusan ng Allah na magtanggol laban sa di-makatuwirang gawa ng ibang tao, nguni't wala siyang ginagawang hakbangin kundi ang bumigkas ng magandang himig ng Qur'an. Siya ay inuutusan ng Allah na magtatag ng isang Islamikong Batas sa pamahalaan upang ang mga magnanakaw, mamamatay-tao, at ang lahat ng uri ng kriminal ay masugpo at maparusahan, nguni't bilang alipin wala siyang ginagawang hakbangin kundi ang manalangin. Siya ay inuutusan ng Allah na alisin ang mga masamang gawain ng ibang tao, nguni't wala siyang ginagawa kundi ang umupo sa Masjid at magsumamo. Ang ganito bang asal o kilos ay maaaring

isaalang-alang bilang tunay na alipin ng Allah? Sapat na bang tawaging alipin ng Allah ang isang taong nagbabasa, nagdarasal mula sa madaling-araw hanggang takipsilim, samantalang hindi man lang siya nagtangka sa kanyang sarili na sundin ang mga batas na nakapaloob sa Banal na Qur'an? Karaniwan na kapag tayo ay nakakakita ng mga taong lagi nang nasa Masjid, magandang bumigkas ng Surah ng Qur'an, o kaya naman ay matagal magdasal, o ang kanyang noo ay may bakas ng pagpapatirapa, iniisip natin na siya ay isang debotong mananampalataya at isang banal na tao. Dito nagsisimula ang maling pang-unawa sa salitang Ibadah.

May isang alipin na abala araw at gabi sa pagpapatupad ng tungkuling ipinagagawa sa kanya ng ibang di-Muslim. Siya ay sumusunod sa kanilang mga utos at gumagawa ayon sa batas ng mga ito. Siya ay walang pasubaling sumusunod sa mga ito na lihis sa Batas ng Kanyang Panginoon Allah. Bagaman sadyang laging namumutawi sa kanyang labi ang pangalan ng Allah at nagbibigay papuri sa Kanya, siya ba ay maituturing na isang tapat na alipin? Siya ay isang sinungaling at mandaraya! May mga taong nagdarasal, nag-aayuno, nagbibigay ng Zakah, nagbibigay-papuri, nagbabasa ng Qur'an, nguni't sa araw at gabi naman ay sumasalungat at sumusuway sa Batas ng Allah. Sila na sumusunod sa kautusan ng di-Muslim, sila na walang alinlangang tumatakwil sa Batas ng Allah at sumusunod sa Batas ng kaaway ng Allah, sila na nakikipagtulungan sa kaaway ng mga Muslim para ang kapwa Muslim ay maitaboy sa kapahamakan, sila na nakikipagkaibigan at nagbibigay-tulong sa kaaway ng Islam bagaman nagdarahop ang kapwa Muslim sa ibang panig ng mundo, maituturing bang Ibadah ang kanilang gawa? Ito ba ang tunay na kahulugan at diwa ng Ibadah (pagsamba)?

Iniisip ba natin na ang pagharap sa Qiblah ay Ibadah? Ang pag-iwas ba sa pagkain at inumin tuwing Ramadhan ay Ibadah? Ang pagdalaw ba sa Makkah ay Ibadah? Ang pagsasagawa ba ng bawa't kilos ng Salah ay Ibadah? Iniisip ba natin na ang pagbigkas ng Surah ng Qur'an ay Ibadah? Ang pag-ikot ba sa Ka'bah ay Ibadah? Matatawag ba nating Ibadah ang mga panlabas na aspeto ng ating mga gawain? Maituturing bang Ibadah ito para sa Allah at natupad ba ng isang Muslim sa ganitong paraan ang layunin ng talatang: **{At hindi Ko nilikha ang jinn at ang tao maliban upang Ako ay kanilang sambahin}.**

Pagkaraan nitong pagsasagawa ng panlabas na aspeto, malaya na ba silang gawin ang nais nila para sa kanilang buhay?

IBADAH (Pagtalima at Pagpapaalipin sa Allah)

Nguni't sa katotohanan ang Ibadah, na siyang dahilan na ating pagkakalikha at siyang pinag-uutos ng Allah na dapat nating isagawa ay isang bagay na kakaiba. Na sa ating buhay, tayo ay dapat sumunod sa Batas ng Allah sa bawa't hakbang at sa bawa't kalagayan, at dapat malaya ang ating sarili sa batas na sumasalungat sa Batas ng Allah. Bawa't kilos natin ay nararapat na nasa hangganang itinakda para sa atin ng Allah. Bawa't galaw natin ay nararapat na umaayon sa pamamaraan na inilahad ng Allah. Sa gayon, ang buhay na ginugol sa pamamaraang itinakda ng Allah ay binubuo at kinapapalooban ng Ibadah.

At dahil sa ganitong pamamaraan ng buhay, ang ating pagtulog, ang ating paggising, ang ating pagkain at pag-inom, bawa't galaw at pananalita, ang lahat ng ito ay Ibadah. Magkagayon, ang ating pakikipagtalik sa ating mga asawa, ang ating pag-asikaso sa ating mga anak ay gawaing Ibadah. Ang mga gawain na karaniwang isinasaalang-alang na pang-pisikal ay pangrelihiyong gawain at ito ay Ibadah, datapuwa't sa pagsasagawa ng mga ito kinakailangan na tayo ay nananatili sa hangganang itinakda ng Allah, at tinitingnan natin ang bawa't hakbang kung ano ang Halal (pinahihintulutan) o ano ang Haram (ipinagbabawal), kung ano ang nararapat at ano ang hindi nararapat. Magkagayon, alam natin ang bagay na ikinasisiya o ikinagagalit ng Allah. Halimbawa, tayo ay lumabas upang maghanapbuhay. Sa paghahanapbuhay, makatatagpo tayo ng mga trabaho na madaling pagkakakitaan ng salapi, nguni't ito ay sa paraang Haram (o ipinagbabawal). Kung, dahil sa pagsunod natin sa Allah, tayo ay umiwas sa masamang hanapbuhay at ating hinarap ang isang hanapbuhay na malinis at marangal, ang ating panahon na ginugol sa paghahanapbuhay ay itinuturing lahat bilang Ibadah. At ang tinapay na ating iniuwi sa ating bahay, pinakain sa ating pamilya at sa ating sarili at sa dapat pakainin, ang lahat ng gawaing ito ay karapat-dapat na bigyan ng pagpapala at gantimpala mula sa Allah.

Kung sa ating paglalakad sa kalsada ay inalis natin ang isang bagay na makatitinik o makasasakit sa tao, ito ay itinuturing na Ibadah. Kung itinuro natin ang tamang daan sa isang bulag na naglalakad, o ginamot natin ang

isang maysakit o di kaya ay tumulong tayo sa isang taong nagdadalamhati, ito ay Ibadah. Kung, habang tayo ay nagkikipag-usap sa kapwa, tayo ay umiwas sa pagsisinungaling, paninirang-puri, pagsasalita ng masasakit o masama laban sa kapwa at dahil sa ating takot at pagsunod sa Allah, tayo ay nagsabi ng katotohanan lamang, ang ating panahon na ginugol sa malinis na pananalita ay itinuturing bilang panahong iginugol sa Ibadah.

Samakatuwid, ang tunay na diwa at kahulugan ng Ibadah ay ang pagsunod sa Batas ng Allah at pagtahak sa buhay ayon sa Kanyang Banal na Kautusan mula sa panahon na tayo ay magkaisip hanggang sa panahon ng ating kamatayan. Walang itinakdang panahon ang pagsasagawa ng Ibadah. Dapat magsagawa ng Ibadah sa lahat ng panahon at pagkakataon, sa bawa't gawain at bawa't uri nito. Sa maikling salita, ang lahat ng ating gawain ay itinuturing bilang Ibadah kung ang mga gawaing ito ay umaayon at umaalinsunod sa Batas ng Allah at ang tunay na layunin ay upang bigyang kasiyahan ang Allah. Kaya, sa anumang mabuting gawa o pag-iwas sa kasamaan ng dahil sa takot (at pagsunod sa Allah), sa anumang antas ng pamumuhay at larangan ng paggawa, ating tinutupad ang ating Islamikong pananagutan. Ito ang tunay na kahalagahan at diwa ng Ibadah, yaong ganap na pagsuko at tapat na pagsunod tungo sa kasiyahan ng Allah, habang buhay sa lahat ng pagkakataon at pangyayari. Ngayon, maaari nating maitanong sa ating sarili, ano ang Salah (pagdarasal), ang Sawm (pag-aayuno), ang Hajj (paglalakbay sa Makkah), ang Zakah (katungkulang kawanggawa), at iba pa? Ito ay mga pamamaraang itinakda ng Allah para sa paghahanda ng Ibadah. Ang Salah ay nagpapaalaala sa atin ng limang ulit sa isang araw na tayo ay alipin ng Allah at sa Kanya lamang ang pagsunod at pagsamba. Ang Zakah ay nagpapahiwatig sa atin ng katotohanan na ang yaman at salapi na ating pinagpapagurang kitain ay isang pagpapala at handog ng Allah sa atin. Hindi natin dapat gugulin ang mga kayamanang ito sa mga masamang pagnanasa kundi sa mga bagay na kapaki-pakinabang. Ang Hajj ay nagbibigay pahiwatig sa atin ng pagmamahal at kadakilaan ng Allah. Ang Sawm (pag-aayuno) ay nagtuturo ng pagtitiis at pagpipigil sa sarili upang makamtan ang kasiyahan ng Allah. Kung pagkaraan ng pagsasagawa ng mga ito, ang ating buong buhay ay naging kabuuan ng Ibadah para sa Allah, walang alinlangan na ang ating Salah, ay tunay na Salah, ang Zakah ay tunay na Zakah, at ang Hajj ay ganap na Hajj. Nguni't kung ang bagay na ito ay hindi naisakatuparan ayon

sa hinihingi ng Islam, walang layunin at walang kabuluhan ang maibibigay ng pagyuko-yuko, pagpapakagutom at pagpapakauhaw, ang pagsasagawa ng Hajj o ang pagbibigay ng Zakah. Ang mga panlabas na aspeto ng mga ito ay maihahalintulad sa isang katawan, na kung ito ay may kaluluwa at gumagalaw at gumagawa, katiyakan na ito ay buhay, nguni't kung ang katawan ay walang kaluluwa, hindi ito hihigit pa sa isang bangkay. Ang isang bangkay ay may pisikal na kabuuan katulad ng kamay, paa, mata at ilong, nguni't walang kaluluwa. Kaya ito ay inililibing. Gayundin, kapag ang pamamaraan ng Salah ay tinutupad, nguni't walang kalakip na pagkatakot, pagmamahal at katapatan sa Allah, ito ay nawawalan ng kabuluhan at nawawalan ng kahalagahang ritwal.

Malawak na Kahulugan ng Ibadah

At dahil ang Ibadah ay nagsasaad ng pagpapaalipin, na tayo ay isinilang na alipin ng Allah, hindi natin maaaring bigyang-laya ang ating sarili mula sa pagtalima sa Kanya sa anumang panahon at pagkakataon. Hindi natin maaaring sabihin na tayo ay alipin ng Allah sa ilang oras at maging malaya sa pagkaalipin sa ibang nalalabing oras. Katulad din naman, na hindi natin maaaring sabihin na tayo ay magsasagawa lamang ng Ibadah sa mga oras na ating naisin. Dapat nating isipin na tayo ay isinilang na alipin ng Allah. Nilikha Niya tayo para sa pagtalima sa Kanya. Samakatuwid, ang ating buong buhay ay nararapat gugulin sa pagpapaalipin sa Kanya at walang isang sandali na tayo ay dapat magpabaya sa pagsagawa ng Ibadah.

Ang Ibadah ay hindi paglisan o pag-iwas ng sarili mula sa gawain na pang-araw-araw dito sa mundo at ang pag-upo sa isang tabi habang bumibigkas ng "Allah". Ang tunay na kahulugan ng Ibadah ay yaong anuman ang gawin natin dito sa mundo, kinakailangang ito ay nasa itinakdang batas ng Allah. Ang ating pagtulog, paggising, pagkain, pag-inom, paggalaw ay nararapat na nasa pagsunod sa Batas ng Allah. Kung tayo ay nasa bahay kasama ang asawa, anak, kapatid, magulang, tayo ay nararapat kumilos at gumalaw ayon sa itinakdang pagkilos o paggalaw na iniutos ng Allah sa atin. At dahil tayo ay kumikilos ayon sa kautusan ng Allah, tayo ay nagiging mabuting asawa, mabuting kapatid, mabuting magulang, mabuting kapitbahay, at mabuti sa kapwa. At bakit tayo nagiging mabuti? Sapagka't ito ang bunga ng ating tapat na pagpapaalipin sa Allah. Kung kausap natin

ang mga kaibigan at nasisiyahan ang sarili, hindi dapat makalimot na tayo ay hindi malaya sa pagiging alipin ng Allah. Kung sa kadiliman ng gabi, nararamdaman natin na maaari tayong makagawa ng kasalanan dahil walang tao sa mundo ang nakakakita sa atin, dapat nating alalahanin na ang Allah ay nakakakita sa atin at Siya ang dapat nating katakutan at hindi ang mga tao sa mundo. Kung sa pagsunod natin sa katotohanan at katapatan ay nakaranas tayo ng malaking kawalan, dapat nating tanggapin ito nang walang pagdaramdam, sapagka't nais nating bigyang kasiyahan ang Allah. Kung tayo ay nasa isang lugar at nararamdaman natin na maaari tayong gumawa ng krimen na walang pulis na makakakita, dapat nating iwasan ito at alalahanin ang Allah. Kaya, ang Ibadah ay hindi pagtalikod sa materyal na gawain at pag-upo sa isang sulok na nag-iisa at nagsasagawa ng **Tasbih** (nagbibilang ng mga katagang pagpuri sa Allah). Sa katotohanan, ang Ibadah ay pakikisalamuha at paggawa dito sa mundo at kalakip na pagsunod sa Batas ng Allah. Ang pag-alaala sa Allah ay hindi lamang yaong patuloy na pagsasalita ng "Allah", "Allah", "Allah", bagkus ang tunay na pag-alaala sa Allah ay binubuo ng pag-alaala at pag-iisip sa Allah habang tayo ay nasa mga gawain. Sa buhay dito sa mundo, maraming pagkakataon na maaari tayong sumuway sa Batas ng Allah, na kung saan ang tukso ng yaman at laman ay naroroon. Dapat nating laging alalahanin ang Allah at manatiling matatag sa pagsunod sa Kanyang mga Batas. Ito ang tunay na Dhikr (Pag-alaala sa Allah). Kaya nga, bilang tao kinakailangang maramdaman natin na tayo ay tunay na alipin ng Allah at kinakailangan na mapanatili natin ang pagpapailalim sa Kanya sa bawa't sandali ng ating buhay at sa bawa't sandali ng ating mga gawain. Ang patuloy na pag-alaala ay nararapat gawin dahil sa katotohanan sa ating mga sarili ay may nakakubling suhestiyon ni Satanas na walang tigil na umaakit at umaakay na gumawa tayo ng kasamaan. At mayroon pa ring milyun-milyong demonyo sa buong mundo na nangagkalat at nagsasabi sa tao: "Ikaw ay aking alipin". Ang kasamaan nila ay hindi masusugpo maliban kung ang tao ay laging nag-aalaala sa araw -araw na siya ay alipin ng Allah at hindi alipin ni Satanas. Kaya ang Allah ay nagtakda ng mga pamamaraan na dapat isagawa ng isang mananampalataya upang ang tunay na kaganapan at kahulugan ng Ibadah ay maisakatuparan sa lahat ng pagkakataon.

MGA ITINAKDANG PAMAMARAAN NG IBADAH

Ang Allah, ang Kataas-taasan, ay nagtakda ng mga pamamaraan ng Ibadah upang makamtan ng tao ang isang mataas na uri ng kabutihan at kalinisan ng pananampalataya. Ang mga itinakdang pamamaraan ng Ibadah ay tinatawag na Limang Haligi ng Islam.

A. ASH-SHAHADATAIN (Ang Pagsasaksi)

Ang isang tunay na alipin ng Allah ay nararapat maunawaan ang kahulugan at patakaran ng pagpapahayag ng Shahadatain na: **"Walang tunay na Diyos na dapat sambahin maliban sa Allah, at si Muhammad ay Kanyang Sugo at Alipin"**. Ang salitang **"Walang tunay na Diyos na dapat sambahin"** ay nagsasaad ng ganap na pagtakwil at pagtalikod sa anuman at sinumang sinasamba maliban sa Allah at ang salitang **"Maliban sa Allah"** ay nagpapatunay na ang lahat ng uri o pamamaraan ng pagsamba, pagsuko, at pagdalangin ay nararapat lamang ituon sa Allah at tanging sa Kanya lamang. Ito ay nangangahulugan din na walang dapat itambal o iugnay sa Kanya. Ang mga patakaran na dapat tuparin ng isang mabuting alipin ng Allah ay ang mga sumusunod:

1. Tamang Kaalaman (Karunungan) tungkol sa kahulugan ng Shahadatain.
2. Katiyakan tungkol sa kahulugan nito na siyang pumapawi ng mga alinlangan at maling kaisipan.
3. Ang katapatan na siyang naglilinis upang ang isang nanunumpa o nagpapahayag ay makalayo o makaiwas mula sa anumang uri ng Shirk (Pagtatambal sa Kaisahan ng Allah).
4. Ang pagiging makatotohanan na siyang kabaligtaran ng pagkukunwari.

5. Ang pagmamahal at pagsunod sa pagpapahayag ng Shahadatain na nagbibigay-daan upang magkaroon ng kapanatagan ng loob.
6. Ang pagtupad sa anumang pamamaraang itinakda ng Allah tungkol sa pagsamba.
7. Ang pagtalikod o pag-iwas sa anuman o sinumang sinasamba maliban sa Allah.

B. AS-SALAH (Ang Pagdarasal)

Ang Allah ay nagsabi sa Banal na Qur'an:

{…Katotohanan, ang Salah ay pumipigil sa tao mula sa paggawa ng kalaswaan at kasamaan…}. [Qurán 29:45]

Ang Salah ay pinakamahalaga sa lahat ng itinakdang pamamaraan ng Ibadah. Ito ay kinabibilangan ng paulit-ulit at pagbabalik-alaala sa Allah limang beses araw-araw. Ang ating paglilinis ng katawan (Wudu'), pagpunta sa Masjid (Salatul Jama`ah), pagyuko (Ruku'), pag-upo (Jalsa), pagpatirapa sa lupa (Sujud), at ang pagtayo (Qiyam), ay sumasagisag bilang tanda ng pagsuko at pagsunod sa Allah. Ang ating pagbigkas ng mga talata ng Qurán ay mga paalaala ng ating kasunduan sa Allah. Tayo ay humihingi ng patnubay at lagi tayong nagsusumamo sa Kanya upang makaiwas sa parusa at sumunod sa Kanyang landas. Ang Salah ay nagbibigay alaala sa Araw ng Paghuhukom, na tayo ay haharap sa ating Panginoon sa Araw na yaon upang tanggapin ang bunga ng ating mga gawa sa mundong ito.

Sa pagsagawa ng Salah, tayo ay tumatalikod pansumandali sa ating gawain at muli ang ating isip ay nakatuon sa ating Panginoon. Maging sa pagsapit ng takipsilim, muli nating tinutupad ang pananagutan sa Kanya at binibigyang-buhay ang ating pananampalataya at pananalig. Dahil sa dalas at oras na ginugugol sa Salah, hindi natin nalilimutan ang tunay na layunin ng buhay, ang manatiling isang tunay at tapat na alipin ng ating Tagapaglikha. Ang Salah ay siyang paraan upang maging matatag ang haligi ng ating Iman (pananampalataya) at ito ay isang paghahanda sa buhay na may layon ng kabutihan at pagtalima sa Allah. At dahil sa palagiang Salah, umuusbong sa ating sarili ang katapatan, makahulugang buhay, kalinisan ng puso, katatagan ng kaluluwa at pagkakaroon ng dangal at mataas na moral.

Ang Pananagutan

Tayong mga Muslim ay nagsasagawa ng paglilinis sa katawan (Wudu') ayon sa pamamaraan ng Propeta (ﷺ), at tayo ay nagdarasal ayon sa kanyang aral at kautusan. Bakit natin ginagawa ito? Sapagka't tayo ay naniniwala kay Propeta Muhammad (ﷺ) bilang Tunay na Sugo ng Allah (ﷺ) at tayo ay napag-utusan na ang pagsunod sa Propeta (ﷺ) ay pagsunod sa Allah. Tayo ay bumibigkas ng mga Ayat (talata) ng Qur'an sa paraang mahusay at maayos. Bakit natin ginagawa ito? Sapagka't mayroon tayong matibay na pananampalataya na ang Allah ay nakakikita sa lahat ng ating kilos at galaw. Bakit tayo nagdarasal sa itinakdang oras bagaman wala namang taong pumupuna sa atin kung tayo ay nagdarasal o hindi? Sapagka't tayo ay may pananalig at pananampalataya na ang Allah ay lagi nang nakamasid sa lahat ng kanyang nilikha. Bakit tayo tumitigil pansumandali sa ating mga gawain at trabaho? Bakit tayo gumigising sa madaling araw at iniiwan ang higaan upang pumunta sa Masjid kahit sa panahon ng taglamig o tag-init? Ito ay walang iba kundi ang pagkakaroon natin ng pagpapahalaga sa tungkulin at pananagutan sa Allah - isang pananagutan na nagbibigay-paalaala na dapat nating tuparin ang ating tungkulin sa Kanya anuman ang ating kalagayan sa buhay.

Bakit tayo nagagambala kung tayo ay nagkamali sa pagdarasal? Sapagka't ang ating puso ay tigib ng takot sa Allah kalakip ng pagmamahal natin sa Kanya, at alam natin na tayo ay haharap sa Kanya sa Araw ng Paghuhukom. Mayroon pa bang ibang paraan maliban sa Salah na siyang gumigising sa ating damdamin?

Ang Salah (Ang Tatak ng Pananampalataya)

Ang Salah ay siyang unang palatandaan ng pagkakaroon ng pananampalataya. Pagkaraang magpahayag ang isang tao ng Shahada "Laa ilaaha illallaah Muhammadan Rasulullaah" ang unang bagay na binibigyan ng pagpapahalaga ay ang pagsagawa ng Salah. Isang pagpapatunay sa katotohanan na kung ang isang tao ay may pananampalataya at naniniwala na siya ay isang alipin lamang ng Allah, at ang Allah lamang ang tanging Panginoon, ang paniniwalang ito ay

nabibigyan ng tunay na kahulugan sa pamamagitan ng Salah. Sa Banal na Qur'an, ang Salah ay binanggit kasunod ng pananampalataya.

{Katotohanang yaong mga nanampalataya, at gumawa ng mga kabutihan, at nagsagawa ng Salah (pagdarasal), at nagbigay ng Zakah (katungkulang kawanggawa), ang kanilang gantimpala ay mapapasakanila sa kanilang Panginoon…}. [Qurán 2:277]

Ito ay nagpapahiwatig sa katotohanan na kung ang punla ng pananampalataya ay itatanim sa puso, ang unang usbong na lilitaw ay ang Salah. Ang Salah ay hindi lamang unang palatandaan ng pananampalataya, kundi isang makatuwirang bunga ng pananampalataya. Kapag ang puso ay nagkaroon ng pananampalataya, ang kaisipan ng tao ay nakararamdam ng isang pagnanasang sumuko at sumunod sa Allah. Ang Salah ang siyang malalim na simbuyo ng pagkilala sa Diyos na naipapahayag lamang sa pamamagitan nito. Kaya ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi:

"Ang pagitan ng pananampalataya at kawalan ng pananampalataya ay ang Salah." [Muslim]

Sa isang Hadith ng Propeta (ﷺ), siya ay nagsabi:

"Ang isang bagay na kinaiiba natin sa mga mapagkunwari ay ang ating Salah." [An-Nasai]

Dito sa nabanggit na Hadith ng Propeta (ﷺ), nangangahulugan na kahit ang isang tao ay ipinanganak sa mga magulang na Muslim, hindi ito sapat upang siya ay ituring na isang Muslim sa tunay na kahulugan nito maliban kung siya ay nakatutupad sa aral ng Propeta (ﷺ). Ang Islam ay hindi namamana, bagkus ang Islam ay nakukuha sa pamamagitan ng pag-aaral at pagpapaunlad ng pananampalataya. Kahit na ang isang tao ay may pangalang Abdullah o siya ay Arabo, nguni't hindi naman siya nagsasagawa ng Salah, ano ang pagkakaiba niya sa isang Kafir (walang pananampalataya)?

Kaya ang Salah ay tunay na nagsisilbing tatak ng mananampalataya. Ang Salah ay mahalaga sa pananampalataya katulad din ng puso na mahalaga sa katawan ng tao. Kung ang puso ay may sigla, init at lakas, ang daloy ng dugo ay patuloy na pumapasok sa ibang bahagi ng katawan

upang mapananatili nitong buhay at masigla ang katawan. Nguni't kung ang Salah ay hindi naisasagawa, ang pagpapatupad at pagsunod sa ibang batas ng Allah ay hindi rin naisasakatuparan. Kaya ang Salah ay isang bagay na nagpapanatili at nangangalaga sa pananampalataya ng tao. Ito ay tumatayo bilang haligi ng kabanalan.

Ang Salah (Pag-alaala sa Allah)

Bagaman, ang Zakah, Hajj, at Sawm ay isinasaalang-alang bilang haligi ng Islam, ang Salah ay may natatanging kahalagahan bilang haligi ng Islam. Ito ay nagsasaad ng kabuuan ng pananampalataya. Maaaring maitanong kung bakit ito ang kabuuan ng Pananampalataya. Ang Qur'an ay nagbigay ng kasagutan nito:

{…At magsagawa ka ng Salah para sa pag-aalaala sa Akin}. [Qurán 20:14]

{…At magpatirapa ka at maging malapit (sa Allah)}. [Qurán 96:19]

Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Ang tao ay napakalapit sa Allah sa oras ng kanyang pagpapatirapa sa lupa." [Muslim]

Upang maalaala ang Allah, mapalapit sa Kanya at makausap Siya - ito ay sa pamamagitan ng Salah. Mayroon pa bang hihigit na bagay na maaaring isaalang-alang bilang diwa ng pananampalataya at pagsuko maliban sa Salah? Bawa't galaw na ginagawa para sa pagsamba sa Allah ay bunga ng malalim na pananampalataya. Ang ugat ng pananampalataya ay kumukuha ng lakas at sigla sa pag-alaala sa Allah o paggunita sa Kanya. Kung ang puso ng tao ay walang pag-alaala sa Allah, ang pananampalataya ay hindi mananatili sa sarili, sapagka't ang kabanalan, pagkatakot at pagmamahal sa Allah ay hindi matatagpuan sa isang walang pananampalataya. Ang kabanalan ay umuusbong lamang sa isang taong may pananampalataya na may lakip na sigla at lakas na nagmumula sa pag-alaala sa Allah (Dhikr). Ang pag-alaala sa Allah ang siyang daluyan ng lahat ng kabutihan, sapagka't ang pinakadakilang gawa ay nasa pag-alaala sa Allah. Kaya ang kabanalan at pagsamba sa Allah ay nakasalalay sa Salah. Ang Qur'an ay nagpahayag:

{…Alalahanin ninyo ang Allah habang kayo ay nakatayo, nakaupo at sa inyong pagkakahiga…}. [Qurán 4:103]

{Katotohanang sa pagkakalikha ng mga kalangitan at ng kalupaan at sa pagpapalitan ng gabi at araw ay mga Tanda para doon sa mga taong may pang-unawa, sila yaong inaalaala ang Allah, nang nakatayo, nakaupo at sa kanilang pagkakahiga at pinagbubulay-bulayan ang pagkakalikha ng mga kalangitan at kalupaan. (Na nagsasabi): Panginoon naming! Hindi Mo ito nilikha nang walang kadahilanan…}. [Qurán 3:190-191]

Ang Salah (Pagkain ng Kaluluwa)

Ang katawan ng tao ay may dalawang bahagi. Ito ay ang pisikal na bahagi at ang ispiritwal na bahagi. Ang dalawang bahagi ng katawang ito ay kapwa nangangailangan ng pagkain upang manatiling malakas. Ang pisikal na bahagi ay pinakakakain upang maging malusog ito. Sa kabilang dako, ang ispiritwal na bahagi ay nangangailangan din ng pagkain upang manatiling malusog at malayo sa sakit ng pagkakasala. Ang pagkain nito ay ang Salah. Ang pisikal na bahagi ay dapat maging malinis kaya ang tao ay nararapat maligo sa pamamagitan ng tubig. Ang ispiritwal na bahagi ay kailangan ding linisin. Ang panlinis sa dumi ng ispiritwal na bahagi ay ang pagsasagawa ng Salah.

Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Sabihin sa akin, kung may isang ilog sa tabi ng inyong pintuan at doon kayo ay naliligo (naglilinis) nang limang ulit maghapon, mayroon pa kayang matitirang dumi?" Nang marinig ng Propeta (ﷺ) na may nagsabing: "Walang matitira", Siya ay nagsabing muli na: "Iyan ay katulad ng limang ulit na pagsasagawa ng Salah na kung saan tinatanggal ng Allah ang mga kasalanan." [Al-Bukhari at Muslim]

Si Abu Dhar ay nagsalaysay na ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Ang Muslim na nagsasagawa ng Salah nang dahil sa Allah, ang kanyang mga kasalanan ay nalalaglag katulad ng mga dahon na nalalaglag mula sa (sanga ng) punong kahoy." [Ahmad]

Ang Salah (Saksi sa Araw ng Paghuhukom)

Dahil ang kamatayan ng tao ay dumarating sa anumang takdang panahon, ang Propeta (ﷺ) ay nagbigay-aral sa lahat na: "Ituring ang bawa't Salah bilang inyong huling Salah." [Ibn Majah at Ahmad]

Kung ang kamatayan ay laging nasa ating isip, tayo ay laging nakapagsasagawa ng Salah nang buong taimtim at buong puso. Sa Araw ng Paghuhukom, ang unang tungkulin na ating pananagutan ay ang ating Salah.

Ayon kay Abdullah bin Amr, ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi na: "Sinuman ang palagiang nagsasagawa ng Salah, ang kanyang mukha ay magliliwanag, ito ang saksi sa katatagan ng kanyang pananampalataya, ito ang dahilan ng kanyang kaligtasan sa Araw ng Paghuhukom. At sinuman ang magpabaya ng kanyang Salah, hindi niya makakamit ang liwanag, o ang katatagan ng pananampalataya o ang daan ng kaligtasan. At ang magiging kasamahan niya ay sina Paraon, Haman at Qarun at si Ubay bin Khalaf." [Al-Bukhari]

Ang Adhan (Unang Tawag Para sa Salah)

Kapag narinig natin ang Adhan, upang maghanda sa pagsasagawa ng Salah, ating maririnig ang "Ash-hadu an laa ilaaha illallaah"[1]. Ito ay nangangahulugan na tayo ay inaanyayahan na sumaksi na ang kahulugan at kahalagahan ay higit pa sa anumang yaman na maaaring angkinin ng isang tao. Ito ang pagpapahayag at pagsaksi na walang dapat sambahin maliban sa ating Panginoong Tagapaglikha. Tayo ay inaatasang sumaksi sa likas na katotohanan.

Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi na: "Sinuman ang nagpahayag (nang buong puso at katapatan) na walang tunay na Diyos na dapat sambahin maliban sa Allah, siya ay makapapasok sa Paraiso." [At-Tirmidhi]

Kaya sa limang beses maghapon, tayo ay paulit-ulit na sumasaksi sa Makapangyarihang Allah. Ito ang nagpapaalaala sa atin na tayo ay nilikha ng Allah bilang Kanyang mga alipin. Na tayo ay dapat tumupad sa kasunduan, isang kasunduang umuugnay sa pagiging alipin natin at ang Allah bilang ating Panginoon. Kaya sa Adhan pa lamang naroon na ang pagpapala ng Allah sa mga taong may pananampalataya.

Ang Wudu' (Pagpapadalisay)

Ang Wudu' ay isang pamamaraan ng paglilinis sa ilang bahagi ng

1 (Ako ay sumasaksi na walang Diyos na dapat sambahin maliban sa Allah).

katawan bilang pang-espiritwal na kadalisayan sa pamamagitan ng malinis na tubig. Ito ay isang patakaran bago mag-alay ng Salah.

Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Walang Salah na tatanggapin ng Allah kung walang Wudu'." [Ahmad]

Ang Wudu' ay isang katangian ng sambayanang Muslim na siyang palatandaan upang makilala sila sa Araw ng Paghuhukom, katulad ng nasasaad sa Hadith, ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi:

"Sa Araw ng Pagbabangong Muli, ang aking mga tagasunod ay tatawagin (at makikilala) mula sa mga bakas ng Wudu'." [Al-Bukhari]

Ang Pamamaraan ng Wudu' ng Propeta (ﷺ)

Maraming Hadith ang nagbibigay paliwanag kung papaano isinagawa ng Propeta (ﷺ) ang Wudu'. Ang pinakamaliwanag ay yaong isinalaysay ni Humran, isang alipin ni Uthman bin Affan na nagsabi nang ganito:

[Nakita ko si Uthman bin Affan na humingi ng isang timbang tubig (at nang ibigay sa kanya) nagbuhos siya ng tubig sa kanyang kanang kamay at hinugasan ang mga kamay niya ng tatlong beses, pagkaraan, isinahod niya ang kanyang kanang kamay at iminumog niya sa kanyang bibig, nilinis niya ang kanyang ilong sa pamamagitan ng pagsinghot ng tubig at saka isininga. Pagkatapos, ay hinugasan niya ang kanyang mukha at braso hanggang lagpas siko ng tatlong beses, hinaplos ng basang kamay ang kanyang ulo at hinugasan ang mga paa hanggang lagpas bukong-bukong ng tatlong beses. At pagkatapos siya ay nagsabi: Ang Sugo ng Allah (ﷺ) ay nagsabi: "Kung sinuman ang nagsagawa ng Wudu' katulad ng sa akin at nagsagawa ng dalawang Rak'ah, ang kanyang mga nagdaang kasalanan ay mapapatawad."

Pagkaraan ng pagsasagawa ng Wudu', si Uthman ay nagsabi: "Ako ay magsasalaysay sa inyo ng Hadith na hindi ko pa nasasabi sa inyo, kung hindi lamang ako napipilitan nang dahil sa isang talata sa Qur'an (nagsalaysay si Urwa na nagsabi): Ang talatang ito ay ang **{Katotohanan, yaong nagtatago sa mga maliliwanag na katibayan at patnubay na Aming ipinahayag pagkaraan Naming gawing malinaw ito sa Aklat para sa tao, sila yaong isinumpa ng Allah at isinumpa ng mga nanunumpa}. [Qurán 2:159]**

Narinig ko sa Propeta (ﷺ) na nagsabi: "Ang sinumang nagsagawa ng pinakamahusay na Wudu' at pagkaraa'y nagsagawa ng sama-samang pagdarasal (congregational), pinatatawad ng Allah ang kanyang mga kasalanan na ginawa niya sa pagitan ng kasalukuyang Salah at ng sumusunod na Salah." [Al-Bukhari]

Ang Wudu' (Ang Magandang Bunga Nito)

Bagaman ang Wudu' ay isang panimulang patakaran ng Salah, ito ay itinuturing na isang uri ng pagsamba (Ibadah) na may sariling kabutihan at gantimpala.

Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Kapag ang isang Muslim ay nagsagawa ng Wudu' at nagmumog ng kanyang bibig, ang kanyang kasalanan mula rito ay nalalaglag. Kapag hinugasan niya ang kanyang mukha, ang kanyang kasalanan ay nalalaglag mula rito hanggang ito ay malaglag sa ilalim ng kanyang pilik-mata. Kapag hinugasan niya ang kanyang mga kamay, ang mga kasalanan niya ay nalalaglag hanggang ito ay malaglag sa ilalim ng kanyang mga kuko (sa daliri). Kapag hinaplos niya ang kanyang ulo, ang kanyang kasalanan ay nalalaglag hanggang malaglag ito sa kanyang tainga. Kapag hinugasan niya ang kanyang mga paa, ang kanyang mga kasalanan ay nalalaglag mula sa mga ito hanggang malaglag ang mga ito sa ilalim ng kanyang mga kuko (sa paa)." [Malik at An-Nasai]

Sa ibang pagsasalaysay: "Hanggang siya ay ganap na naging malinis (at dalisay) mula sa kanyang mga kasalanan." [Muslim]

Ang Wudu' (Ang Mahahalagang Bagay Hinggil Dito)

1. Bago magsimula ng pagsasagawa ng Wudu', kailangang banggitin ang Pangalan ng Allah sa pamamagitan ng pagsasabi ng "Bismillaah" nang mahina.
2. Ang mga lalaki ay dapat basain ang kanilang mga balbas, kapag naghuhugas ng kanilang mga mukha.
3. Hugasan at linisin ang mga pagitan ng mga daliri (sa kamay at paa).
4. Tiyakin na ang mga buong bahagi ng paa ay hinugasan lalo na yaong

sakong at bukong-bukong, sapagka't ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Kasawian sa mga sakong mula sa Impiyerno." [Al-Bukhari at Muslim]

5. Pinahihintulutan sa isang nakamedyas, pagkaraan na maghugas ng kanyang mga paa sa nakaraang Wudu', na haplusin na lamang ito ng isang araw at isang gabi para sa hindi naglalakbay, at para naman sa naglalakbay pinahihintulutan na panatilihin ang medyas ng tatlong araw at gabi.

6. Pinahihintulutan para sa mga babae na haplusin ang kanilang takip sa ulo (Khimar) kaysa alisin pa ito, subali't kailangang ito ay nakabalot sa kanilang leeg.

7. Kung ang isang bahagi ng katawan ay nakabenda o nakabalot dahil sa anumang sugat o karamdaman, sapat na haplusin na lamang ito.

8. Maraming salaysay tungkol sa Wudu' na sinabi ng Propeta (ﷺ), at ang isa ay nagsasabi na:

   "Sinuman ang nagsagawa ng Wudu' nang mahusay at pagkaraan ay nagsabi ng "Ash-hadu alla ilaaha illallaah, wahdahu laa sharika lahu, wa ash-hadu anna muhammadan rasulullah"[1], walong pintuan ng Paraiso ang ibubukas para sa kanya at makapapasok siya sa alinmang pintuang kanyang nais." [Muslim]

   Sa paghahanda ng Salah, pansumandali nating iniiwan ang ating mga gawain o negosyo. Tayo ay naglilinis ng ating pangangatawan, sapagka't tayo ay haharap sa ating Dakilang Maykapal. Ang paglilinis na ito ay sumasagisag bilang paggalang at pagdakila sa Kanya. Ito ay isang bagay na nagpapakita ng malinis na hangaring magbigay kasiyahan sa Allah. Kung ang kawanggawa ay karapatan ng tao sa kapwa tao, ang Salah ay karapatan ng Allah sa tao. Likas sa tao na kapag siya ay humaharap sa isang kilalang tao (presidente kaya o marangal na tao) ang kanyang paghahanda ng sarili ay isinasagawa upang siya ay tumanggap ng magagandang pamumuna at hindi siya kahiya-hiya. Naglalagay ng pabango, nagsusuot ng malinis na damit, maayos ang buhok, malinis ang lahat ng bahagi ng

1 (Ako ay sumasaksi na walang Diyos na dapat sambahin maliban sa Allah lamang, wala Siyang kaagapay o katambal, at ako rin ay sumasaksi na si Muhammad (ﷺ) ay Kanyang Sugo).

pangangatawan. Kung ang mga bagay na ito ay ginagawa natin sa pakikitungo at pakikiharap sa kapwa tao, hindi ba nararapat din na higit nating bigyan ng kaayusan ang ating sarili sa pagharap sa ating Dakilang Tagapaglikha?

Si Abu Hurairah ay nagsalaysay na ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Sinuman ang naglilinis ng kanyang sarili (Wudu') at pagkaraan ay nagtungo sa Masjid upang magsagawa ng kanyang tungkulin sa Allah (mag-alay ng Salah), ang isang hakbang niya patungo sa Masjid ay nakapag-aalis ng kasalanan at ang ibang hakbang niya ay nakapagpapataas ng kanyang katayuan." [Muslim]

Mga Kondisyon o Patakaran sa Pagsasagawa ng Wudu'

1. Islam (Nararapat na siya ay Muslim).
2. Wasto at Tamang kaisipan.
3. Wasto at Tamang Gulang.
4. Ang Niyyah (layunin). Ang isang Muslim ay dapat magkaroon ng layuning magsagawa ng Wudu' bilang paghahanda sa pagganap ng Salah. Banggitin nang tahimik ang "Bismillah".
5. Ang pagsasagawa nang tuloy-tuloy (hindi dapat mahinto ang pagsagawa ng Wudu').
6. Ang pagsasagawa ng Istinja' (paglilinis sa pamamagitan ng tubig), o Istijmar (sa pamamagitan ng bato, papel, o dahon) bago magsagawa ng Wudu'.
7. Ang tubig ay kailangang malinis at Mubah (hindi nakaw o kinuha nang sapilitan).
8. Ang pagkawalang-bisa ng Wudu' nang dahil sa pag-ihi, pag-utot o anumang dahilang nakasisira ng Wudu' ay dapat magsagawa muli ng Wudu' bago magsagawa ng Salah.

Mga Bagay na Nagpapawalang-Bisa sa Wudu'

1. Ang pag-ihi, pag-utot, at pagdumi.
2. Nawalan ng malay dahil sa pagtulog o pagkawala ng ulirat.

3. Pagkain ng karne ng kamelyo. [Sapagka't iniutos ito ng Propeta (ﷺ)].
4. Ang tuwirang paghawak sa pribadong bahagi ng katawan (na walang takip o pang-ibabaw na damit).

Ang Masjid (Pook Dasalan)

Sa pagpasok ng Masjid, ang isang mananampalataya ay walang nakikitang larawan, imahen, istatwa o anumang bagay na maaaring makagambala sa kanyang pagdarasal. Ang kanyang isip ay mapayapang nakatuon sa pagtalima sa Allah. Ang Masjid ay isang pook na simpleng itinatayo upang magsilbing dalanginan ng tao.

Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Ipahayag ang isang magandang balita ng isang makislap na liwanag sa Araw ng Paghuhukom para doon sa mga taong pumupunta sa Masjid kahit sa dilim ng gabi (upang magsagawa ng sama-samang Salah (congregational)." [Abu Daud at At-Tirmidhi]

Ang Kahalagahan ng Salaatul Jama`ah (Magkakasamang Pagdarasal ng Mga Muslim)

1. Ang Makalayuning Pagtitipon.

   Ang sama-samang pagsasagawa ng Salah ay isang makalayuning pagtitipon ng lahat ng alipin ng Allah. Ito ay paglalarawan ng isang pamayanan o grupo na may iisang layunin lamang. Isang pananampalataya sa isang Diyos, isang Aklat na Patnubay, at isang damdaming pagkakapatiran. Ang kanilang buhay ay magka-kaugnay at ang kanilang damdamin ay nagkakaisa. Sila ay magkakapatid sa pananampalataya. Sila ay tumatayong sama-sama, magkakadikit ang mga balikat, yumuyukod nang sabay-sabay, at nagpapatirapa nang buong ingat at taimtim. Bagaman sila ay magkakaibang tribu o lahi, may mayaman at mahirap, may itim at puti, sila ay nagpapahiwatig ng isang uri ng pagkamamamayan.

2. Ang Pagmamahal sa Kapatid.

   At dahil sa sama-samang pagdarasal, ang mga Muslim ay napapaunlad ang kanilang mga ugnayan maging panlipunan o pansarili. Kapag nakikita ng isang Muslim ang kanyang kapatid na

may lungkot sa mukha, maaari niya itong lapitan upang tanungin at tulungan kung anuman ang dahilan ng kanyang kalungkutan. Kung may isang Muslim na nakakita ng kanyang kapatid na may kapansanan, ito ay maaari niyang lapitan at tulungan. Kapag may mayamang kapatid na kasama sa sama-samang pagdarasal, siya rin ay nararapat na nakahandang tumulong o magbigay-tulong sa kapatid niyang nangangailangan. Ito ang magandang dahilan kung bakit ang sama-sama pagsagawa ng Salah (congregational) ay isang itinakdang batas.

Ang Propeta (ﷺ), ayon kay Ibn Umar, ay nagsabi: "Ang pagsasagawa ng sama-samang pagdarasal (congregational) ay dalawampu't pitong higit na mabuti kaysa sa pagsasagawa ng Salah sa bahay..." [Ahmad at Al-Bukhari]

Tunay nga na maraming pagpapala ang matatamo ng isang taong nagsasagawa ng Salah sa Masjid, sapagka't bawa't hakbang na nilakad niya tungo sa Masjid ay may gantimpala: ang mga kasalanan ay naaalis, ang mga Anghel ay nagsusumamo sa Allah na bigyan siya ng pagpapala, at higit sa lahat ang kanyang panahong ginugol sa paghihintay sa Masjid ay itinuturing bilang gawaing Ibadah (pagsamba).

Kaya sa isang pagkakataon, ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Kung alam lamang nila ang kabutihan ng (Salah sa) Fajr at panggabing pagdarasal (Salah sa Isha'), katotohanang sila ay sasama (sa pagtitipun-tipong pagdarasal) kahit sila ay magtungo sa Masjid nang gumagapang." [Al-Bukhari at Muslim]

Ang Salah (Pamamaraan ng Propeta (ﷺ) sa Pagdarasal)

Ang maikling pagpapaliwanag tungkol sa pamamaraan ng Propeta (ﷺ) ay hango sa panulat ni Shaikh Abdul Aziz bin Abdullah bin Baz. Bawa't Muslim, lalaki o babae ay nararapat na sundin ang pamamaraan ng pagsasagawa ng Salah ng Propeta (ﷺ), sapagka't siya ay nagsabi:

"Isagawa ninyo ang Salah sa pamamaraang katulad ng nakita ninyong pagsasagawa ko ng Salah." [Al-Bukhari]

Ang pamamaraan ng Propeta (ﷺ) sa pagsasagawa ng Salah ay isinalaysay sa ganitong paglalarawan:

1. Ang isang taong may hangaring magsagawa ng Salah ay nararapat magsagawa ng mahusay at maayos na Wudu' katulad ng kautusan ng Allah sa Banal na Qur'an na nagsasabi:

   {O kayong mga nanampalataya, kapag nais ninyong magsagawa ng Salah, hugasan ninyo ang inyong mga mukha, at ang inyong mga kamay hanggang siko, haplusin ninyo ang inyong mga ulo (ng basang kamay) at (hugasan ninyo) ang inyong mga paa hanggang bukong-bukong…}. [Qurán 5:06]

2. Ang isang nagsasagawa ng Salah ay nararapat na nakaharap sa Qiblah o sa direksiyon tungo sa Ka'bah. Ang kanyang pag-iisip ay kailangang may hangaring magsagawa ng partikular na Salah, maging ito ay Fard (obligado) o Sunnah (kusang-loob). Ang layunin ay hindi dapat ipahayag nang malakas. Ito ay sa kalooban lamang ng isang naghahangad magdasal. Ang isa o grupo na may Imam (namumuno) na nagdarasal ay nararapat maglagay ng Sutra (harang) sa kanyang/kanilang harapan upang hindi siya/sila gambalain ng mga taong nagdaraan. Ang pagharap sa Qiblah ay isa sa mahalagang patakaran ng Salah, maliban na lamang sa ibang pagkakataon na hindi maiwasan.

3. Ang Salah ay sinisimulan sa pamamagitan ng Takbir (o pagbigkas ng "Allaahu Akbar"[1]), at ang mga mata ay nararapat na nakatingin at nakatuon sa lugar ng pagpapatirapaan.

4. Sa pagpapahayag ng Takbir (Allaahu Akbar), kailangang itaas ang dalawang kamay kapantay ng kanyang balikat o tainga.

5. Pagkatapos, ang dalawang kamay ay nararapat na nasa dibdib. Ang kanang kamay ay nakapatong sa kaliwa, nakadikit sa mismong pulso o braso katulad ng pagsasalaysay na nagmula sa Propeta (ﷺ).

6. Pagkaraan ng Takbir (Allaahu Akbar), Sunnah na simulan ang paunang Du'a (panalangin) nang ganito:

1 Ang Allah ay Dakila.

"Allaahumma baa`id bayni wa bayna khataayaya kama baa`adta baynal mashriqi wal maghrib."[1]

"Allaahumma naqqini min khataayaya kama yunaqqath-thawbul abyadu minad-danas."[2]

"Allaahummagh-silni min khataayaya bil maa`i wath-thalji wal-bard".[3]

Marami ding iba't ibang mga Du'a ang ginamit ng Propeta (ﷺ) na maaaring gawing panimulang panalangin. Pagkaraan ng panimulang Du'a, ito ay sinusundan ng:

"A`udhu billaahi minash-shaytanir rajim"[4]

At bigkasin ang:

"Bismillaahir rahmaanir rahim"[5]

Kasunod nito ang pambungad na kabanata ng Banal na Qurán, ang Surah Al-Fatihah.

Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Walang Salah ang sinumang hindi bumigkas ng Al-Fatihah." [Al-Bukhari at Muslim]

Pagkatapos ng Al-Fatihah, bumigkas din ng mga piniling Ayah (talata) o Surah (kabanata) sa Banal na Qur'an. Ayon sa Hadith ng Propeta (ﷺ) Ang Salah sa Fajr, Maghrib, at Isha' ay mga Salah na ang Al-Fatihah at ang mga kasunod na Ayah mula sa Qur'an ay binibigkas nang malakas ng Imam upang marinig ng mga nagdarasal. Sa Salah sa Dhuhr at Asr, ang mga dasal ay isinasagawa sa tahimik na pamamaraan, higit na mabuting bigkasin sa Salah sa Dhuhr, Asr at Isha', ang mga katamtamang haba ng mga Ayah o Surah ng Banal na Qur'an. Sa Salah sa Fajr, higit na mabuti ang mga mahahabang Ayah o Surah, at sa Salah sa Maghrib naman, yaong mga maiikli lamang.

1 (O, Allah! Ilayo Mo ako sa aking mga kasalanan katulad ng pagkakalayo Mo sa pagitan ng kanluran at silangan).

2 (O, Allah! Linisin Mo ang aking mga kasalanan katulad ng puting tela na malinis mula sa karumihan).

3 (O, Allah! Hugasan Mo ang aking mga kasalanan sa pamamagitan ng tubig, yelo at hamog).

4 (Ako ay nagpapakupkup sa Allah laban sa isinumpang Satanas).

5 (Sa Ngalan ng Allah, ang Mahabagin, ang Maawain).

7. Kung tapos na ang pagbigkas ng mga Ayah ng Qur'an, kasunod nito ay ang Ruku', itinataas ang mga kamay kapantay ng balikat o tainga at yumuko. Ang mga daliri ng kamay ay nakahawak sa tuhod. At sa ganitong kalagayan, binibigkas niya ang pagpupuri sa Allah: "Subhaana rabbiyal adhim."[1]

Ito ay binibigkas ng tatlong beses. Higit na mabuti kung idagdag pa ang ganitong papuri. "Subhaanaka allaahuma wa bihamdik."[2]

8. Mula sa Ruku' (pagkakayuko), tumayo nang matuwid kasabay ng pagtaas ng dalawang kamay kapantay ng balikat o tainga at sabihin: "Sami allaahu liman hamidah, rabbana wa lakal hamd."[3]

Sa nakatayong kalagayan, mabuti ring bigkasin bilang karagdagan ang: "Hamdan kathiran tayyiban mubarakan."[4]

Ang mga Muslim na nagdarasal sa likod ng Imam ay dapat ding magsabi habang tumatayo mula sa Ruku' (pagkakayuko) ng: "Rabbana wa lakal hamd."

9. Habang nakatayo, sabihin ang "Allaahu Akbar" at magpatirapa. Sa ganitong kalagayan habang nakapatirapa, bigkasin ang: "Subhaana rabbiyal a`la."[5] Ito ay inuulit ng tatlong beses.

Sinabi ng Propeta (ﷺ): "Luwalhatiin ninyo ang Allah sa Ruku' (habang nakayuko), at magsumamo nang pinakamahusay at hilingin ang anumang nais sa Sujud (habang nakapatirapa)." Samakatuwid, nararapat na humingi ng pagpapala dito sa mundo at sa kabilang buhay mula sa Allah. At habang nakapatirapa, ang mga braso ay hindi dapat nakadikit sa gilid ng katawan at ang mga hita ay hindi rin nakadikit sa tiyan. Ang mga hita ay dapat na manatiling magkahiwalay mula sa mga binti, at ang mga braso ay nakataas sa lupa. Ang mga braso ay hindi dapat nakasayad sa lupa.

Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Manatiling matuwid ang katawan

1 (Luwalhati sa aking Panginoon, ang Dakila).
2 (Luwalhati sa Iyo O Allah, at purihin Ka).
3 (Dinidinig ng Allah ang sinumang pumupuri sa Kanya, aming Panginoon, luwalhati sa Iyo).
4 (Pagpupuring lubos (marami), mabuti at pinagpala).
5 (Luwalhati sa aking Panginoon, ang Kataas-taasan).

habang nakapatirapa. At huwag ilapag ang mga braso sa lupa na parang mga aso."

10. Umupo mula sa pagkakatirapa at bigkasin ang Takbir (Allaahu Akbar). At habang nasa kalagayang pagkakaupo, ilatag ang kaliwang paa at upuan ito. Ang kanang paa ay kailangang nasa matuwid na posisyon na nakatingkayad. Ang mga kamay naman ay nasa mga hita. Sa ganitong kalagayan, bigkasin ang: «Rabbig firli, warhamni, wahdini, wajburni, warzuqni, wa `afini."[1]

11. Muli, magpatirapa sa ikalawang pagkakataon, katulad sa naunang pamamaraan.

12. Habang itinataas ang ulo mula sa pagkakatirapa, sabihin ang Takbir "Allaahu Akbar". Pagkaraan ng ilang minuto, mahinahong tumayo para sa ikalawang Rak'ah. Sa ikalawalang Rak'ah, kailangang bigkasin muli ang Al-Fatihah at ang isang Ayah (talata) o Surah (kabanata) mula sa Banal na Qur'an at gawin ang katulad sa naunang pamamaraan.

13. Sa mga Salah na kinabibilangan ng dalawang Rak'ah katulad ng Fajr, Jum`ah, at Eid, nararapat na umupo pagkaraan ng dalawang Rak'ah. Sa kalagayang pagkakaupo, kinakailangan isagawa ang Tashahhud na:

"At-tahiyyatu lillaahi was-salawaatu wat-tayyibaatu, as-salaamu alaika ayyuhan-nabiyyu waramatullaahi wabarakaatuh, as-salaamu `alaina wa `ala `ibaadillaahis-saalihin. Ash-hadu alla ilaaha illallaah, wa ashhadu anna muhammadan `abduhu wa rasuluhu.

Allaahumma salli `ala muhammadin wa `ala ali muhammadin, kama sallaita `ala ibraahima wa `ala ali ibraahima. Innaka hamidum majid. Allaahumma barik `ala muhammadin wa `ala ali muhammadin, kama baarakta `ala ibraahima wa `ala ali ibraahima, innaka hamidum majid."[2]

---

1 (Panginoon ko, nawa'y patawarin Mo ako, kahabagan Mo ako, patnubayan Mo ako, aliwin Mo ako, biyayaan Mo ako at pagalingin Mo ako).

2 (Ang lahat ng mga pagbati, mga dasal at mabubuting bagay ay nauukol lamang sa Allah. Sumaiyo nawa o Propeta ang kapayapaan, ang habag at pagpapala ng Allah. Ang kapayapaan ay mapasa-amin at mapasa mga matutuwid na mga tagapaglingkod ng Allah. Ako ay sumasaksi na walang ibang Diyos na karapat-dapat sambahin maliban sa Allah, at ako rin ay sumasaksi na si Muhammad ay Kanyang lingkod at sugo. O Allah! Pagpalain mo si Muhammad at ang

Pagkaraan nito, nararapat na humingi ng proteksiyon laban sa apat na uri ng kasamaan sa pamamagitan ng pagbigkas ng: "Allaahumma inni a`udhu bika min adhabi jahannama wa min adhabil qabr, wa min fitnatil mahya wal mamati, wa min sharri fitnatil masihid dajjal"[1]

Maaaring magsabi pa ng karagdagang panalangin upang humingi ng kasaganaan dito sa lupa at maging sa kabilang buhay. Pagkatapos ng mga panalangin, ibaling ang mukha sa kanan at bigkasin ang "Assalaamu alaikum wa rahmatullah[2]", at pagkaraan ay ibaling ang mukha sa kaliwa at bigkasin din ang "Assalaamu alaikum wa rahmatullah."

14. Kung ang Salah ay binubuo ng tatlo o apat na Rak'ah katulad ng Maghrib, Dhuhr, Asr at Isha, pagkaraan ng ikalawang Rak'ah, ang unang kalahating bahagi ng Tashahhud - hanggang sa "Muhammadan rasulullah" - ay binibigkas bago tumayong muli para sa susunod na Rak'ah. Sa ikatlo at ika-apat na Rak'ah, huwag magbasa ng anumang talata ng Banal na Qur'an pagkatapos ng Al-Fatihah. Sa huling Rak'ah ang buong bahagi ng Tashahhud ay binibigkas.

15. Pagkaraan ng Salam, sabihin ang: "Astagh-firullah al-adhim"[3], tatlong beses at sinusundan ito ng: "Allaahumma antas-salam, wa minkas-salam, tabaarakta ya dhal jalaali wal ikram."[4]

Pagkaraan nito, ang Imam ay haharap sa mga nagdarasal at patuloy na nagsasabi ng: "Laa ilaaha illallah, wahdahu laa sharika lahu, lahul mulku, wa lahul hamdu, wa huwa ala kulli shay-in qadir."[5]

---

mga pamilya ni Muhammad, katulad ng pagpapala Mo kay Ibrahim at sa mga pamilya ni Ibrahim. Katotohanan, sa Iyo ang (lahat ng) kapurihan at kaluwalhatian. O Allah! Biyayaan Mo si Muhammad at ang mga pamilya ni Muhammad, katulad ng pagbiyaya Mo kay Ibrahim at sa mga pamilya ni Ibrahim. Katotohanan, sa Iyo ang (lahat ng) kapurihan at kaluwalhatian).

1 O Allah! Ako ay nagpapakupkop sa Iyo mula sa kaparusahan ng Impiyerno, at sa kaparusahan ng libingan, sa pagsubok at pagdurusa ng buhay at kamatayan, at mula sa kasamaan ng bulaang Kristo.

2 (Nawa'y ang Kapayapaan at Pagpapala ng Allah ay mapasainyo).

3 (Ako ay humihingi ng kapatawaran sa Allah, ang Dakila).

4 (O Allah, Ikaw ang Kapayapaan, at ang kapayapaan ay nagmumula sa Iyo, Ikaw ang Mapagpala. Ikaw ang Panginoon ng Kadakilaan at Karangalan).

5 (Walang tunay na Diyos na dapat sambahin maliban sa Allah, Siya ay walang kaagapay, Sa Kanya ang pagmamay-ari ng lahat ng kapamahalaan at kapurihan, at Siya ang nakapangyayari sa lahat ng bagay).

16. Isa ring mahalagang Sunnah ng Propeta (ﷺ) ang pagsabi ng "Subhaanallah", "Al-Hamdulillah", at "Allaahu Akbar" ng tig-tatatlumpu't tatlong (33) beses at upang maging kabuuang isang daan, ito ay dinaragdagan ng isang "Laa ilaaha illallah."

17. Pinagpapayuhan din ang mga Muslim na magsagawa ng mga Salah na Nafl (kusang-loob), apat na Rak'ah (tigdadalawang Rak'ah) bago magdasal ng Dhuhr at dalawang Rak'ah pagkatapos nito, dalawang Rak'ah pagkatapos ng Maghrib at dalawang Rak'ah pagkatapos ng Isha, at dalawang Rak'ah bago ang Salah sa Fajr. Ang labing dalawang (12) Rak'ah na ito ay tinatawag na ar-Rawatib, sapagka't ang Propeta (ﷺ) ay palagiang ginagawa ito. At kung siya ay naglalakbay, wala siyang ginagawang Rawatib maliban sa dalawang Rak'ah ng Fajr at Witr (dasal sa gabi).

Mga Kondisyon o Patakaran sa Pagsasagawa ng Salah

1. Islam (Nararapat na siya ay Muslim).
2. Wastong kaisipan.
3. Wastong gulang.
4. Wudu'.
5. Kalinisin sa katawan, pananamit, kapaligiran.
6. Tamang pananamit.
7. Katapatan ng layunin.
8. Nasa direksiyon ng Qiblah.
9. Nasa tamang oras ng Salah.

Mga Bagay na Nagpapawalang-Bisa ng Salah

Ang Salah ay nawawalan ng bisa o kabuluhan kapag ang alinman sa mga sumusunod ay nagawa habang nagsasagawa ng Salah.

1. Ang sinasadyang pagsasalita.
2. Ang pagtawa.
3. Ang pagkain habang nasa Salah.

4. Ang pag-inom.
5. Ang pag-alis ng takip sa mga bahagi ng katawan na hindi pinahihintulutang alisin habang nasa Salah.
6. Labis o lubhang paglihis sa direksiyon ng Qiblah.
7. Labis o lubhang paggalaw na hindi bahagi ng Salah.
8. Ang pagkawalang-bisa ng Wudu'.

C. AS-SAWM (Ang Pag-aayuno)

Sinabi ng Allah sa Banal na Qur'an:

{O mga nanampalataya! Ang pag-aayuno ay itinakda (ipinag-utos) sa inyo katulad ng pagkakatakda sa mga naunang (pamayanan) sa inyo, baka sakaling kayo ay magkaroon ng takot (sa Allah)}. [Qurán 2:183]

Ang pangatlong uri ng pamamaraan ng Ibadah na itinakda ng Allah bilang tungkulin para sa mga Muslim ay ang Sawm (Pag-aayuno). Ang pag-aayuno ay nangangahulugan ng ganap na pag-iwas sa pagkain, pag-inom at pakikipagtalik sa asawa mula bukang-liwayway hanggang sa takipsilim. Katulad ng Salah, ito ay pinanatiling nakatakda sa Shariah (Batas) ng lahat ng mga Propeta sa kasaysayan sa simula pa. Ang lahat ng naunang mamamayan ay nagsasagawa ng pag-aayuno katulad ng pagsasagawa ng mga tagasunod ni Propeta Muhammad (ﷺ). Ang Banal na Qur'an ay nagpahayag:

{...Ang pag-aayuno ay itinakda (ipinag-utos) sa inyo katulad ng pagkakatakda sa mga naunang (pamayanan) sa inyo...}. [Qurán 2:183]

Sa talatang nabanggit, nagpapatunay na ang pag-aayuno ay itinakda ng Allah sa naunang mga panahon.

Bakit Ipinag-utos Ang Pag-aayuno?

1. Ang Layuning Maglingkod sa Allah.

   Ang tunay na layunin ng Islam ay upang gawin ang buong buhay ng tao sa pagsagawa ng Ibadah sa Allah. Ang tao ay isinilang na alipin ng Allah, na ang pagpapaalipin ay nakatatak na sa kanyang likas na katauhan. Samakatuwid, ang tao ay hindi malaya kahit isang sandali

mula sa Ibadah, ang pagpapaalipin sa Diyos, sa isip, sa salita at gawa. Sa bawa't kilos at galaw niya, nararapat niyang isipin kung ano ang dapat niyang gawin o iwasan upang makamtan ang kasiyahan ng kanyang Panginoon. Kaya ang landas na dapat tahakin ay yaong landas na magbubunga ng kasiyahan sa Allah, at ang mga ipinagbabawal ay nararapat na talikdan at lisanin. Kung ang buong buhay ay kaakibat ang pagpapaalipin sa Allah, maituturing na ang kanyang layunin na sambahin ang Allah lamang ay kanyang natupad sa buong buhay niya.

2. Pag-aayuno: Isang Nakatagong uri ng Ibadah (Pagsamba).

Lahat ng uri o pamamaraan ng pagsamba ay isinasagawa na may panlabas na galaw ng tao maliban sa pag-aayuno. Halimbawa, sa Salah (pagdarasal) ang tao ay tumatayo, umuupo, yumuyuko at sumusubsob sa lupa na nakikita ng tao; sa Hajj ang tao ay naglalakbay sa Makkah na kasama ang ibang Muslim. Ang Zakah ay ibinibigay ng isang tao at tinatanggap naman ng ibang tao. Kaya lahat ng banal na gawaing ito ay hindi maitatago. Kung ating isagawa ang mga ito, maraming tao ang makababatid; kung hindi natin naisagawa ito, mayroon ding panahon na malalaman ng ibang tao. Nguni't ang pag-aayuno ay hindi kailanman nakikita o nalalaman ng sino man maliban sa Allah. Ang Allah lamang ang tanging nakababatid kung ang isang tao ay tunay ngang nag-aayuno. Ang tao ay maaaring kumain nang nakatago at ang buong mundo ay nag-aakala na siya ay tunay ngang nag-aayuno, nguni't sa katotohanan siya ay hindi nagsasagawa nito.

3. Pag-aayuno: Isang Sagisag ng Lakas ng Iman.

Ang pag-aayuno ay isang paraan upang makamit natin ang isang mataas na uri ng Iman (Pananampalataya) at bunga nito nagkakaroon tayo ng Taqwa (takot sa Allah) na siyang dahilan upang tayo ay maging isang mabuting mamamayan. Ang Allah ay inilagay ang tao sa pagsubok kung gaano katatag sa pananampalataya sa Kanya. At ang pag-aayuno ay isa sa pagsubok na dapat harapin ng tao.

4. Pag-aayuno: Isang Pagsasanay ng Pagtitiis.

Isa sa pinakamagandang katangian ng isang tao ay yaong marunong magtiis lalo na sa panahon ng pagdarahop at kahirapan. May mga

pagkakataon sa buhay natin na tayo ay nakararanas ng pagkagutom o pagkauhaw lalo na sa panahon ng paglalakbay o kaguluhan (digmaan o kalamidad). Ang pag-aayuno ay siyang kasagutan upang ang ating katawan ay masanay at laging nakahanda sa ganitong mga pagkakataon. Kapag ang tao ay nasanay sa pag-aayuno, ang pagkauhaw at pagkagutom at maging ang kanyang pagnanasa sa tawag ng kamunduhan ay kanyang napagtitiisan. At dahil dito, ang tao ay nagiging matibay at matatag sa pag-iwas sa paggawa ng kasalanan. Kung ang isang tao ay hindi marunong magtiis, wala siyang takot na magnakaw kung siya ay nangangailangan. Maging sa tawag ng pagnanasa sa kamunduhan, kung siya ay walang pagtitiis, madali siyang maigupo ng tukso. Kaya ang Banal na Qur'an ay nagsasaad na ang pag-aayuno ay itinakda upang tayo ay matuto ng pagpipigil sa sarili.

Pag-aayuno (Ang Simula at Wakas)

Ang unang araw ng pag-aayuno ay nagsisimula kapag nasilayan o natanaw ang bagong litaw na buwan.

Ang Allah ay nagsabi:

{Kaya, sinuman sa inyo ang nakasaksi sa (paglitaw ng bagong) buwan (sa unang gabi ng buwan ng Ramadhan), ay pag-ayunuhan ito}. [Qurán 2:185]

Kung ang isang mapagkakatiwalaang Muslim ay nagsabi na nakita niya ng paglitaw ang bagong buwan, bawa't isa ay nararapat mag-ayuno.

Si Abu Hurairah ay nagsalaysay: [Isang Bedouin (taong naninirahan sa disyerto) ang lumapit sa Propeta (ﷺ) at nagsabi: "O Propeta ng Allah (ﷺ), aking nasilayan ang bagong buwan ng Ramadhan." Magkagayon man, ang Propeta (ﷺ) ay nagtanong sa kanya. "Ikaw ba ay sumasaksi na walang Diyos na dapat sambahin maliban sa Allah?" Ang Bedouin ay sumagot: "Ako ay sumasaksi." Ang Propeta (ﷺ) ay nagpatuloy sa pagtatanong kung siya ay sumasaksi na si Muhammad (ﷺ) ay Sugo ng Allah. Ang Bedouin ay sumang-ayon. Kaya ang Propeta (ﷺ) ay nag-utos kay Bilal na ipahayag sa mga tao ang simula ng kanilang pag-aayuno kinabukasan].

Si Ibn Umar ay nagsalaysay din ng ganito: [Nang makita ko ito (Buwan), aking ibinalita sa Propeta (ﷺ). Kaya nagsimula siyang mag-ayuno at inutusan ang mga tao na magsimula na ring mag-ayuno].

Kapag ang Pamahalaang Muslim ay nagpahayag ng simula ng pag-aayuno, ito ay pinagtitibay sa lahat ng Muslim na kinasasakupan nito. At kung ang buwan ay hindi nasilayan nang dahil sa kalagayan ng panahon, ang mga Muslim ay inuutusang kompletuhin ang buwan ng Sha'ban nang (30) araw na sinusundan ng Ramadhan.

Sino Ang Dapat Mag-ayuno?

Ang pag-aayuno sa buwan ng Ramadhan ay tungkulin ng bawa't Muslim. Nguni't, sa kondisyon na angkin nila ang mga sumusunod:

1. Malusog na pangangatawan.
2. Nasa tamang gulang at kaisipan.

Sino Ang Hindi Dapat Mag-ayuno?

1. Ang mga batang wala sa tamang gulang o kaisipan.
2. Ang mga taong wala sa tamang pag-iisip (tulad ng ulyanin, baliw atbp).
3. Ang mga taong napakatanda na at napakahina upang pasanin pa ang tungkulin ng pag-aayuno. Bagaman sila ay hindi dapat mag-ayuno, nararapat namang sila ay magpakain ng isang mahirap na Muslim sa bawa't araw.
4. Ang mga taong maysakit na ang pag-aayuno ay maaaring magbunga ng higit pang sakit. (Subali't dapat nilang bayaran pagkatapos ng Ramadhan).
5. Ang mga taong naglalakbay. (Subali't dapat nilang bayaran pagkatapos ng Ramadhan).
6. Ang mga babaing nagdadalantao o nagpapasuso na maaaring magbunga ng sakit sa pagsasagawa ng pag-aayuno. (Subali't dapat nilang bayaran pagkatapos ng Ramadhan).
7. Ang mga babaing nasa kanilang buwanang pagdurugo. (Subali't dapat nilang bayaran pagkatapos ng Ramadhan).

Ano Ang Mga Nakakasira sa Pag-aayuno?

1. Kapag nakipagtalik sa asawa sa araw ng pag-aayuno. Magkagayon, ang kapalit ng pagkasira ng pag-aayuno ay pagbibigay ng kalayaan sa isang alipin. At kung ito ay hindi makaya, mag-ayuno ng dalawang buwan na magkasunod-sunod ang araw. At kung ito ay hindi pa rin makaya, magpakain ng (60) kataong mahihirap. Samakatuwid, ang pagtatalik ay maaari lamang gawin sa gabi.
2. Ang paglabas ng semilya sanhi ng pakikipaghalikan o yakapan ng mag-asawa. Iwasan ang ganitong gawain sa araw ng pag-aayuno.
3. Ang pag-inom, pagkain at paninigarilyo.
4. Ang sinasadyang pagsuka.
5. Ang buwanang pagdurugo ng babae.

Sa kabilang dako, ang paglagay ng gamot sa mata, tainga o ilong ay hindi nagpapawalang-bisa ng pag-aayuno. Ang paggamit ng Siwak (isang uri ng ugat ng halaman na ginagamit panlinis ng ngipin) ay hindi rin nakasisira ng pag-aayuno. Ang paggamit ng sepilyo na may toothpaste ay hindi nakasisira ng pag-aayuno kung ang paggamit ay maingat at walang nalululong toothpaste. Maaaring maligo kahit nag-aayuno.

Ang Kahalagahan ng Pag-aayuno

1. Kapatawaran ng mga Kasalanan.

   Si Abu Hurairah ay nagsalaysay na ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Sinuman ang nagsagawa ng pag-aayuno sa buwan ng Ramadhan nang buong katapatan (at taos puso) at umaasa ng pagpapala mula sa Allah, ang mga nakaraan niyang kasalanan ay pinatatawad ng Allah." [Al-Bukhari]

2. Kasiyahan ng Allah.

   Si Abu Hurairah ay nagsalaysay na ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Ang Allah ay nagsabi: Lahat ng gawa ng mga anak ni Adam ay para sa kanyang sarili maliban sa pag-aayuno, sapagka't ito ay para sa Akin lamang, kaya Ako mismo ang magbibigay ng gantimpala nito." [Muslim at Ahmad]

3. Pagpapala at Gantimpala.

   Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Sinuman ang nagsagawa ng pag-aayuno sa buwan ng Ramadhan at gumugol ng ilang bahagi sa gabi ng pag-alaala sa Allah, lahat ng kanyang kasalanan ay patatawarin ng Allah." [At-Tirmidhi at Ibn Majah]

4. Panangga laban sa Kasalanan.

   Ang pag-aayuno ay isang panangga upang makaiwas sa paggawa ng kasalanan. Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Ang pag-aayuno ay isang panangga, kaya kapag nag-ayuno ang isa sa inyo ng isang araw at hindi siya nagsabi ng malalaswang salita (o hindi nakipagtalik sa asawa) at hindi rin nanigaw (ng ibang tao), bagkus kung mayroon mang isang taong umalipusta sa kanya o nakipag-away sa kanya, sa gayon dapat siyang magsabi: Ako ay taong nag-aayuno..." [Al-Bukhari at Muslim]

5. Kabutihan ng Sadaqah (Kawanggawa).

   Ang Sugo ng Allah (ﷺ) ay siyang pinakamabait at mapagbigay sa mga tao, at lalo na sa (buwan ng) Ramadhan, bagkus sa pagiging mapagbigay niya ng kabutihan ay mas mabilis pa sa humahagibis na hangin. At sa katunayan, siya ay nagsabi: "Ang pinakamabuting kawanggawa ay yaong kawanggawa sa (buwan ng) Ramadhan." [At-Tirmidhi]

6. Ang Paraiso at Impiyerno.

   Si Abu Hurairah ay nagsalaysay na ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Kapag sumapit ang buwan ng Ramadhan, binubuksan ang mga pintuan ng Paraiso at isinasara ang mga pintuan ng Impiyerno, at iginagapos ang mga demonyo." [Al-Bukhari at Muslim]

   Ang mga pintuan ng Paraiso ay bukas, sapagka't maraming mabubuting bagay ang naisasagawa ng mga Muslim. Samantalang ang mga pintuan ng Impiyerno ay sarado, sapagka't kakaunti lamang ang nagagawang kasalanan ng mga mananampalataya.

7. Panlipunang Kabutihan.

   Ang panlipunang kabutihan ng pag-aayuno ay yaong ang lahat ay abala sa paggawa ng mataimtim na Salah at pagkakawanggawa. May Salah sa Tarawih na kung saan ang Qur'an ay binabasa. Binibigyang

paalaala ang mga Muslim na ito ang buwan na kung saan ipinahayag ang Banal na Qur'an. Dahil sa ganitong gawain, ang kapaligiran at ang lipunan sa kabuuan ay ganap na mapayapa at matiwasay. Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Sinuman ang hindi umiwas sa masamang pananalita at ang pagtaguyod dito, wala nang pagpapahalaga ang Allah sa pag-iwas nito sa kanyang pagkain at inumin." [Al-Bukhari]

Sa madaling salita, ang kanyang pag-aayuno ay walang saysay o kabuluhan.

Ang Magagandang Aspeto ng Ramadhan.

1. Ang amoy ng bibig ng isang nag-aayuno ay higit na kasiya-siya sa Allah kaysa sa halimuyak ng pabangong musk.
2. Ang mga Anghel ay nananalangin at nagsusumamo sa Allah na patawarin ang mga taong matapat sa pag-aayuno. Ang pagsusumamo ng mga Anghel ay natatapos sa pagsapit ng ilang sandali bago magtakipsilim na kung saan ang mga tao ay magsisimulang kumain.
3. Araw-araw ang Allah ay pinapangyaring palamutian ang Kanyang mga Paraiso at Siya ay nagsabi sa Paraiso: "Ang Aking mananampalataya ay malapit nang talikdan ang pasanin (ng buhay), ang paghihirap na ginawa sa kanila at saka sila ay darating sa iyo, O Paraiso."
4. Sa buwan ng Ramadhan ay may "Lailatul Qadr" (Gabi ng Pagpapasiya) na higit na mabuti kaysa sa isang libong buwan ng pagsamba (o pagdalangin).

Ang tunay at tapat na mananampalataya ay nararapat na simulan ang Ramadhan kalakip ng tunay na pagsisisi at may lakas na pag-asa na makamit ang Awa at Kabaitan ng Allah na ibibigay sa kanya sa buwan ng Ramadhan.

Ang Magagandang Gawain sa Ramadhan

1. Pag-aayuno.
2. Pagkain ng «Suhur» bago sumapit ang Salah sa Fajr (na siyang tanda ng simula ng pag-aayuno). Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Kumain

kayo ng Suhur (sa madaling araw), sapagka't katotohanang may biyaya sa pagkain ng Suhur." [Al-Bukhari at Muslim]

3. Pagsagawa ng Du'a (dalangin) habang kumakain ng Iftar (sa takipsilim).
4. Pagbasa ng Qur'an.
5. Pagdarasal ng Tarawih (pagkatapos ng dasal sa Isha').
6. Pagbibigay ng Sadaqah (kusang loob na kawanggawa).
7. Pagsasagawa ng Umrah.
8. Pagsagawa ng Dhikr (pag-alaala sa Allah).
9. Paghingi ng Kapatawaran.

Bilang Muslim, iminumungkahi na tayo ay dapat magsagawa ng mga karagdagang Salah. Isa sa karagdagang ito ay ang Salah sa pagitan ng hating-gabi at madaling-araw. Ang Allah ay pinupuri ang mga taong nagsasagawa ng pagdarasal sa ganitong oras.

Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Sinuman ang nagtaguyod ng (gabing dasal sa) Ramadhan na may tapat na pananampalataya at pag-asang pagpalain, sa kanya ay patatawarin ang mga nagdaan niyang kasalanan." [Al-Bukhari at Muslim]

Zakah Al-Fitr (Kawanggawa sa Eid Al-Fitr)

1. Ito ay binubuo ng isang Sa'a (na ang timbang ay humigit kumulang sa 2.5 kgs.).
2. Ang pangunahing pagkain ang siyang pinakamabuting bagay na dapat ibigay para sa Zakah Al-Fitr. Hindi kaaya-ayang magbigay ng salapi, damit o anumang bagay maliban sa pagkain.
3. Dapat ibigay ang Zakah Al-Fitr sa araw ng Eid (bago maisagawa ang Salah sa Eid) at maaari ding ibigay ito isang araw o dalawang araw bago sumapit ang Eid.
4. Hindi pinahihintulutang iantala ang pagbibigay ng Zakah Al-Fitr nang lalagpas sa araw ng Eid, maliban kung mayroong matibay na kadahilanan.

5. Ang Zakah Al-Fitr ay dapat ibigay ng sinumang Muslim: Bata man o matanda, lalake o babae ay kabilang sa mga taong dapat magbigay ng Zakah Al-Fitr.

D. AZ-ZAKAH (Ang Katungkulang Kawanggawa)

Ang Allah ay nagsabi sa Banal na Qur'an:

{O kayong nanampalataya! Gumugol kayo mula sa mga mabuting bagay na inyong kinita, at mula sa mga biyaya ng lupa na pinausbong Namin para sa inyo. At huwag ninyong kusang igugol (bilang kawanggawa) ang masama mula rito...}. [Qurán 2:267]

Ang Kahulugan ng Zakah

Sa literal na kahulugan, ang Zakah ay paglago at kalinisan, nguni't sa Islamikong pananaw, ang Zakah ay nagsasaad ng isang uri ng kawanggawa na kailangang ibigay batay sa itinakdang halaga ng kayamanan. Ito ay tinatawag na Zakah, sapagka't ang pagpapala sa mga natitirang kayamanan ay dinaragdagan ng Allah kahit na ang aktuwal na halaga ng kayamanan ay nababawasan. Ang Allah ay nagsabi sa Banal na Qur'an:

{Pagkakaitan ng Allah ng pagpapala ang "Riba" (pagpapatubo), datapuwa't ang kawanggawa ay binibigyan Niya nang higit na pagpapala…}. [Qurán 2:276]

Zakah (Itinakdang Tungkulin)

Ang Salah at Zakah ay itinakda sa lahat maging sa mga naunang Propeta. Ang Qur'an ay nagpatunay nito:

{At Amin silang ginawang mga pinuno na nagpapatnubay (para sa mga tao) ayon sa Aming Kautusan. At kinasihan Namin silang gumawa ng mga mabuti at magsagawa ng Salah (pagdarasal) at magbigay ng Zakah (katungkulang kawanggawa), at sila ay sa Amin lamang sumasamba}. [Qurán 21:73]

Tungkol kay Propeta Ismail (Ismael), ang Qur'an ay nagpahayag:

{At siya ay nag-uutos sa kanyang mga angkan ng (pagsasagawa ng) Salah at (pagbibigay ng) Zakah, at naging kalugod-lugod ito sa kanyang Panginoon}. [Qurán 19:55]

Tungkol kay Propeta Musa (Moises), ang Qur'an ay nagpahayag:

{…Ipapataw Ko ang Aking kaparusahan sa sinumang nanaisin Ko. At ang Aking Habag ay laganap sa lahat ng bagay, kaya itinatakda Ko ito sa kanila na mga may takot (sa Allah) at nagbibigay ng Zakah, at sa mga yaong naniniwala sa Aming mga Ayat (Tanda)}. [Qurán 7:156]

Tungkol kay `Isa (Hesus), anak ni Maryam (Maria), ang Qur'an ay nagpahayag:

{At ginawa Niya akong pinagpala saan man ako naroroon at inatasan akong magsagawa ng Salah at (magbigay ng) Zakah habang ako ay nabubuhay}. [Qurán 19:31]

Ang Zakah ay isinasaalang-alang bilang itinakdang tungkulin sa lahat ng Muslim. Ang patunay nito sa pagiging Wajib (obligatory) ay matatagpuan sa Banal na Qur'an at sa Sunnah ng Propeta (ﷺ). Ang Banal na Qur'an ay nagpahayag:

{…At magbigay kayo ng Zakah...}. [Qurán 2:43]

Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi kay Mu'ad bin Jabal: "Turuan ninyo (ang mga tao sa Yemen) na ang Allah ay nagtakda ng Zakah bilang tungkulin sa kanila. Ito ay dapat kuhanin mula sa mga mayayaman at ibigay sa mga mahihirap." [Ahmad]

Ang Kahalagahan ng Zakah

Ang prinsipiyo ng Zakah ay may kahalagahan sa pamamaraan ng Islam at ang mga sumusunod na ilang bagay ay babanggitin upang ipakita ang kahalagahan nito.

1. Isinasaalang-alang ang Zakah bilang ikatlong pinakamaha-lagang haligi ng Islam.

   Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Ang Islam ay nakatayo sa limang haligi; ang pagpapahayag ng Shahadah, pagsasagawa ng Salah, pag-aayuno sa buwan ng Ramadhan, pagbibigay ng Zakah, at ang pagsasagawa ng Hajj (Pilgrimage)." [Al-Bukhari at Muslim]

2. Ang Zakah ay mahalaga sa Islam na kung sino mang Muslim ang

magsabi na ito ay hindi Wajib (obligatory) ay maaaring lapatan ng kaparusahan kung ito ay hindi magbalik-loob at magsisi. Ang kapasiyahang ito ay batay sa Ijma' (pinagtibay na kasunduan ng mga Sahabah) na dapat labanan ang mga Muslim na tumatalikod sa tungkulin ng pagbibigay ng Zakah pagkaraan ng kamatayan ng Propeta (ﷺ).

3. Ang pangangalaga ng mga mahihina at mahihirap na Muslim ay nasa pangangasiwa ng pamahalaang Muslim at ang salaping ginagamit mula rito ay kinukuha mula sa kaban ng Zakah.
4. Pinananatili ng Zakah ang pag-ikot ng kayamanan sa lipunan na nagbubunga ng pag-unlad ng kabuhayan at hanapbuhay. Kung ang kayamanan ay itinatago, higit pang Zakah ang maibibigay kaysa sa gamitin sa pagnenegosyo. Kaya, ang mga mayayaman ay napipilitang paikutin ang yaman sa pamamagitan ng pagnenegosyo upang ang kayamanan nila ay hindi mapunta lahat sa pagbibigay ng Zakah.

Ang Layunin ng Zakah

Ang Zakah ay isang pamamaraan ng Ibadah (pagsamba) na ang pangunahing layunin ay ang pagpapaunlad ng ispiritwal na pamumuhay ng isang Muslim. Ang kawanggawang ibinibigay ng mga mayayaman ay nakatutulong upang ang kanilang mga puso ay maging malinis laban sa kasakiman at karamutan. Ang Zakah ay nagtuturo rin upang masanay ang tao sa pagbibigay sa kapwa. Ang mga mahihirap naman ay magkakaroon ng magandang kaisipan at mawawala sa kanilang puso ang inggit at selos.

Ang Patakaran ng Zakah

Para maging Wajib (obligatory) ang Zakah, ang mga sumusunod ay dapat matupad.

1. Ang isang Muslim ay dapat na nasa hustong pag-iisip at gulang. Walang obligasyon ng pagbibigay ng Zakah sa mga taong kulang ang isip o baliw, sapagka't hindi sila responsable sa kanilang mga gawa o kilos.
2. Ang isang Muslim ay dapat na may naipong yaman o salapi na higit sa kanyang pangangailangan.

3. Ang naipong yaman o salapi ay dapat na umabot sa itinakdang hangganan ng Nisab (itinakdang pamantayan ng pagbibigay).
4. Ang naipong yaman o salapi ay dapat na nasa kanyang paghahawak nang lagpas sa isang taon.

Ang Nisab (Itinakdang Pamantayan ng Pagbibigay)

Upang magkaroon ng tamang kaalaman tungkol sa Nisab (Itinakdang Pamantayan sa pagbibigay ng Zakah) ang isang Muslim ay nararapat na magtanong at humingi ng kaukulang kasagutan sa isang maalam na Muslim tungkol dito.

Kayamanan	Nisab	Zakat
Ginto	85grm	2.5%
Pilak	595grm	2.5%
Salapi	Kung kailan umabot sa Nisab ng ginto o pilak	2.5%
Alahas/Kalakal	Katumbas ng ginto	2.5%
Tupa/Kambing	40	Isang tupa/kambing
Baka	30	Isang lalaking baka, (1) taong gulang
Kamelyo	5	Isang tupa/kambing
Mga Ani ng Lupa	768kg	10% kung ang tubig ay likas na duma-daloy at 5% kung ang patubig ay ginawa

Sino Ang Dapat Tumanggap ng Zakah?

May walong uri ng mamamayang Muslim na inilarawan ng Qur’an bilang mga taong nararapat tumanggap ng Zakah. Sila ay ang mga sumusunod:

1. Ang mga Faqir (Naghihikahos). Mga taong umaasa lamang mula sa tulong ng kapwa, maging ito’y pansamantala o pirmihan. Sila ay

maaaring mga ulila, may kapansanan, biyuda o biyudo, mga matatanda, walang mga hanapbuhay o yaong inabutan ng sakuna o kalamidad. Maaari silang bigyan ng pansamantala o pirmihang panggastos ayon sa kanilang pangangailangan, at maaari rin silang ipagpatayo ng matitirahan at mag-upa ng mga taong mangangalaga sa kanila.

2. Ang mga Miskin (Dukha). Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Sinuman ang hindi nakakukuha nang sapat upang tugunan ang kanyang pangangailangan, nguni't hindi namamalimos o hindi nakikita sa kanya ang pagiging mahirap, siya ay isinasaalang-alang bilang Miskin (dukha)." Mula sa Hadith na ito, ang isang Miskin ay isang taong mahirap, nguni't dahil sa kanyang paggalang sa sarili hindi niya magawang humingi o mamalimos. Kaya ang sambayanang Muslim ay nararapat magsiyasat kung sino ang mga taong ganito ang kalagayan upang matulungan sa kanilang pangangailangan.

3. Ang mga tagapamahala ng Zakah. Sila ang mga taong itinalaga ng Islamikong Pamahalaan na maglikom at mamahagi ng Zakah ay dapat ding bigyan mula sa kaban ng Zakah, kahit pa man din sila ay may kayamanang umabot sa Nisab o hindi.

4. Mga pusong dapat pagyamanin. Ito ay nauukol sa pagbibigay-tulong sa mga taong ang puso ay malapit sa Islam. Maaari silang mga di-Muslim o mga bagong Muslim sa pag-asang lumakas ang kanilang pananalig sa Islam upang makapaglingkod sa kapakanan ng Islam at ng sambayanang Muslim.

5. Ang pagpapalaya ng alipin. Sila ang mga taong nagnanasang makalaya mula sa pagkakaalipin. At dahil sa panahon ngayon ay wala ng ganitong kalakaran, ang dapat bigyan ay yaong mga taong nakakulong nang dahil sa kanilang walang kakayahang magbayad sa itinakdang salapi ng korte. Sila ay maaaring nakakulong dahil sila ay nagkaroon ng mga aksidente.

6. Mga taong baon sa utang. Sila ang mga taong baon sa utang at wala ng pag-asang makaipon pa upang bayaran ang kanilang pagkakautang. Hindi nito sakop ang isang taong nagkautang dahil sa kanyang kapritso at walang katuturang paggasta. Bagkus, sila ang

mga taong nagkakautang dahil sa sakuna, aksidente o anumang di-maiwasang pangyayari.

7. Ukol sa landas ng Allah. Nangunguna rito ang mga taong nakikipaglaban dahil sa landas ng Allah. Ito ay nauukol sa mga Muslim na nakikibaka sa pagtatanggol ng kanilang pananampalataya at karapatan bilang Muslim laban sa pang-aabuso at pang-aapi sa kanila, lalo na sa mga pook na may hayagang nagaganap na digmaan. Ayon sa mga pantas na Muslim, sakop din sa kategoryang ito ang lahat ng pagsisikap upang maipalaganap ang mensahe ng Islam.

   Ang mga pumunta sa Makkah para magsagawa ng Hajj na hindi makauwi dahil sa mga sakunang pangyayari, at ang mga mag-aaral sa larangan ng Islam ay dapat mabigyan ng Zakah ayon sa kanilang pangangailangan.

8. Mga taong nalagay sa kagipitan habang sila ay nasa paglalakbay. Kabilang sa kategoryang ito ang sinumang naglalakbay na natigil dahil sa kakulangan ng magagastos o dahil sa sakuna. Siya ay maaari ding bigyan ng Zakah upang maipagpatuloy niya ang kanyang paglalakbay.

E. AL-HAJJ (Ang Paglalakbay sa Makkah)

Ang Allah ay nagsabi sa Banal na Qur'an:

{…At tungkulin ng sangkatauhan para sa Allah ang pagsasagawa ng Hajj sa (Banal na) Tahanan (Ka'bah) sa sinumang may kakayahang pumaroon. At sinuman ang nagtakwil (nito), katotohanang ang Allah ay tigib ng pagpapala (walang pangangailangan) mula sa mga nilikha}. [Qurán 3:97]

Ang Kahulugan ng Hajj.

Ang Hajj ay isang paglalakbay sa banal na lugar ng Makkah upang bigyang-alaala ang matibay na paniniwala sa Kaisahan ng Allah. Ang Hajj ay isang paglalarawan ng kahalagahan ng Islam sa pamamagitan ng mahigpit na pagtalikod sa lahat ng uri ng Shirk (idolotriya). Bawa't Muslim ay malakas na inihahayag sa Talbiyah: "Laa sharika lak"[1]. Ang

1 (Sa Iyo ay Walang katambal o kaugnay).

lahat ng ritwal ng Hajj katulad ng Tawaf (pag-ikot sa Ka'bah), Sa'y (paglalakad sa Safa at Marwa), Rami (paghahagis ng bato sa Jamarat), Wuquf (pagtigil o pananatili sa Arafah), at Mabit (pagpapalipas ng magdamag sa Mina at Muzdalifah) ay mga gawain upang maalaala ng isang Muslim ang kanyang Panginoon, Ang Allah. Lahat ng Du'a (dalangin) ay isinasagawa para lamang sa Allah. At ang lahat ng pook na pinupuntahan ay kasaysayang nauukol sa pagsamba sa Tunay na Nag-iisang Diyos, ang Allah. Isa sa mahalagang bahagi ng Tawheed (Kaisahan ng Allah) ay ang kasaysayan ni Propeta Ibrahim (Abraham), na siyang nagtayo ng unang tahanan ng Allah, ang Ka'bah, bilang pinakasentro ng dalanginan. Ang kasaysayan ni Propeta Ibrahim ay isang mahabang kasaysayang punung-puno ng pagsasakripisyo at ganap na pagsuko sa Allah. At dahil sa kanyang katatagan sa mga pagsubok para sa landas ng Allah, siya ay pinarangalan bilang Imam ng sangkatauhan.

{At nang sinubok si Ibrahim (Abraham) ng kanyang Panginoon sa pamamagitan ng mga Salita, at tinupad niya ang mga ito nang ganap. Siya (Allah) ay nagsabi: Katotohanang gagawin kitang isang Imam (pinuno) para sa sangkatauhan…}. [Qurán 2:124]

Ang Ka'bah.

Ang Ka'bah ay itinayo ng mag-amang sina Propeta Ibrahim at Ismail. Itinayo ito hindi lamang para maging isang pook dalanginan at pagsamba, nguni't higit sa lahat, mula sa unang araw ng pagkakatayo nito, ito ay ginawang sentro ng pagpapalaganap ng Pananampalataya ni Propeta Ibrahim na ang layunin ay yaong ang lahat ng mananampalataya sa Allah ay magkatipon-tipon na nagmula sa iba't ibang panig ng mundo, magsagawa ng Ibadah at magsibalik sa kani-kanilang bayan na may malinaw na mensahe ng Pananampalataya ni Ibrahim. Ang pagtitipong ito ay tinawag na Hajj. Kung paano isinasakatuparan ang Hajj, ang Qur'an ay naglarawan nito:

{Tunay na ang kauna-unahang Tahanan (dalanginang) itinakda para sa sangkatauhan ay ang (Banal na Masjid na) nasa Bakkah (Makkah), pinagpala, at patnubay sa lahat ng nilikha. Naroroon ang mga malinaw na tanda, ang Maqam (kinatatayuan) ni Ibrahim (Abraham). At sinumang pumasok dito ay magiging matiwasay…}. [Qurán 3:96-97]

{At hindi ba nila nakita na Kami ay gumawa ng ligtas na kanlungan (ang lungsod ng Makkah), at hinuhuli ang mga tao sa kapaligiran nito?...}. [Qurán 29:67]

Ang Dalangin ni Propeta Ibrahim at Ismail.

{At (tandaan)! Nang Aming ginawa ang (Banal na) Tahanan (sa Makkah) bilang himpilan ng sangkatauhan at isang pook ng katiwasayan. At gawin ninyong pook dalanginan ang Maqam Ibrahim (kinatatayuan ni Abraham), at Aming inutusan sina Ibrahim at Ismail (Ismael) na gawin nilang dalisay ang Aking Tahanan (ang Ka'bah sa Makkah) para sa mga nagsasagawa ng Tawaf (pag-ikot sa Ka'bah), at nagsasagawa ng I`tikaf (pananatili sa Masjid) at sa mga yumuyuko, na nagpapatirapa (ng kanilang mga sarili sa pagdarasal).

At (tandaan)! Nang si Ibrahim ay nagsabi: "Aking Panginoon, gawin Mo ang bayang ito (Makkah) na pook ng katiwasayan, at biyayaan Mo ang mga mamamayan nito ng mga bunga, sa sinuman sa kanila na naniwala sa Allah at sa kabilang buhay." Siya (Allah) ay nagsabi: "At sinuman ang nagtakwil ng pananampalataya ay bibigyan Ko ng panandaliang kaginhawahan at pagkaraan ay pipilitin Ko siya sa parusa ng Apoy, at tunay na kalunus-lunos na hantungan!

At (tandaan)! Nang si Ibrahim at (kanyang anak na si) Ismail ay itinatayo ang mga haligi ng Tahanan (ang Ka'bah sa Makkah), (na nagsasabing): Aming Panginoon! Tanggapin Mo mula sa amin (itong pagtalima). Tunay na Ikaw ang palakinig, ang Maalam.

Aming Panginoon! Gawin Mo kaming kapwang sumusuko at tumatalima sa Iyo, at ang ilan sa lipon ng aming mga supling na isang mamamayang sumusuko at tumatalima sa Iyo, at ipakita Mo sa amin ang Manasik namin (ang wastong paraan ng pagsasagawa ng Hajj). At tanggapin Mo ang aming pagsisisi. Tunay na Ikaw ang tumatanggap ng pagsisisi, ang Maawain.

Aming Panginoon! Padalhan Mo sila ng isang Sugo (Muhammad ﷺ) na buhat sa kanila na bibigkas sa kanila ng Iyong mga Ayat (talata) at magtuturo sa kanila ng Aklat (ang Qur'an) at Hikmah

(ang Sunnah) at magdadalisay sa kanila. Tunay na Ikaw ang Makapangyarihan, ang Matalino}. **[Qurán 2:125-129]**

{At (tandaan)! Nang Aming itinuro kay Ibrahim (Abraham) ang pook ng (Banal na) Tahanan, (na nagsasabing): Huwag kang mag-uugnay sa Akin ng anumang katambal (o kasama), at gawing malinis (dalisay) ang Aking Tahanan para sa mga nagsasagawa ng Tawaf (pag-ikot sa palibot nito), at para sa mga nakatayong (nagdarasal dito), at para sa mga yumuyuko na nagpapatirapa (bilang pagpapakumbaba at pagsunod sa Allah).

At ipahayag mo sa sangkatauhan ang tungkol sa Hajj (Paglalakbay sa Makkah). Sila ay darating sa iyo na naglalakad at nakasakay sa bawa't kamelyo. Sila ay darating mula sa bawa't malayo at matarik na daanan. Upang kanilang masaksihan ang mga bagay na makabubuti sa kanila, at masambit ang Pangalan ng Allah sa itinakdang mga araw, sa mga biyayang ipinagkaloob Niya sa kanila mula sa kawan ng mga hayop. Kaya kumain kayo nito at pakainin ninyo ang kapuspalad na mahirap}. **[Qurán 22:26-28]**

Sino Ang Dapat Magsagawa ng Hajj?

May mga patakarang itinakda ang Islam sa pagsasagawa ng Hajj. Ang unang patakaran sa sinumang magsasagawa ng Hajj ay siya ay nararapat na Muslim. Ang mga di-Muslim ay nangangailangan munang maging Muslim bago sila pahintulutang magsagawa ng Hajj, sapagka't ang Hajj ay isang tungkulin na may kalakip na tamang pananampalataya upang ito ay tanggapin ng Allah. Ang pangalawa at ikatlong patakaran ay yaong siya ay nararapat na nasa tamang gulang at kaisipan. Ang isang Muslim ay nararapat na nasa hustong gulang at tamang kaisipan upang ang kanyang pagsasagawa ng Hajj ay maituturing na itinakdang tungkulin, sapagka't ang gantimpala at parusa ay iginagawad bunga ng pagpili sa kabutihan o kasamaan. Kaya ang isang bata o baliw na tao na hindi nakakikilala ng tama o mali ay wala ring tungkuling magsagawa ng Hajj. Ang isang bata na may tamang pag-iisip ay binibigyan ng gantimpala sa kanyang pagsasagawa ng Hajj, nguni't ang kanyang Hajj ay kailangang ulitin sa pagdating ng kanyang hustong gulang.

At ang ikaapat na patakaran ay yaong siya ay nararapat na may kakayahang pananalapi at kalusugan. Kung wala siyang sapat na salaping panggastos at mahina ang pangangatawan, hindi kinakailangang magsagawa ng Hajj. Ang ikalima ay para lamang sa babae, at ito ay ang Mahram (mga lalaking kamag-anakan na hindi nila maaaring pakasalan). Ang mga babae ay makapagsasagawa lamang ng Hajj kung sila ay may kasamang Mahram.

Si Aishah ay nagtanong sa Propeta (ﷺ): "O, Propeta ng Allah, ang mga babae ba ay kinakailangang sumama sa Jihad?" Ang Propeta (ﷺ) ay sumagot: "Sila ay nararapat magsagawa ng Jihad nang walang pakikipaglaban - ito ay sa pamamagitan ng pagsasagawa ng Hajj at Umrah)."

Sinabi pa ng Propeta (ﷺ): "Ang sinumang nagsagawa ng Hajj para sa Allah, at hindi siya nagsalita ng mahahalay na salita (o nakipagtalik sa asawa) at hindi gumawa ng pagsuway, siya ay uuwi (pabalik sa kanyang lugar) katulad ng araw ng pagkapanganak sa kanya ng kanyang ina." [Al-Bukhari at Muslim]

Ang Kahalagahan ng Hajj Bilang Itinakdang Tungkulin.

Ang Allah ay nagsabi sa Banal na Qur'an:

{…At tungkulin ng sangkatauhan para sa Allah ang pagsasagawa ng Hajj sa (Banal na) Tahanan (Ka'bah) sa sinumang may kakayahang pumaroon. At ang sinumang nagtakwil (nito), katotohanang ang Allah ay tigib ng pagpapala (walang pangangailangan) mula sa mga nilikha}. [Qurán 3:97]

Sa talatang nabanggit, ang hindi pagsasagawa ng Hajj sa kabila ng may kakayahang magsagawa nito, ay itinuturing na walang pananalig. Ang patunay nito ay matatagpuan sa isang Hadith, na ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi:

"Sinuman ang may kakayahan at kaginhawan na maglakbay sa Banal na Tahanan ng Allah (Ka'bah) at sa kabila nito ay hindi nagsagawa ng Hajj, siya ay mamamatay na katulad ng isang Hudyo o Kristiyano." [At-Tirmidhi]

Si Umar bin Al Khattab ay nagsabi: "Aking pagbabayarin ng Jizya (buwis) ang sinumang hindi nagsagawa ng Hajj sa kabila ng kanilang kakayahan. Sila ay hindi mga Muslim. Sila ay hindi mga Muslim."

Ang Kabutihan ng Hajj

1. Matimtimang Paglalakbay.

Ang mga tao sa buong daigdig ay nakababatid ng dalawang uri ng paglalakbay. Ang isang uri nito ay paglalakbay upang maghanap-buhay. Ang pangalawang uri nito ay upang magliwaliw at makita ang kagandahan ng iba't ibang bansa. Sa dalawang uri ng paglalakbay na ito, ang tao ay napipilitang gumugol ng salapi at panahon ng dahil sa kanyang pansariling pangangailangan at pagnanasa. Nguni't ang paglalakbay sa Makkah na tinatawag na Hajj ay kakaiba. Ito ay isang paglalakbay na hindi upang maghanap-buhay o para sa pagliliwaliw ng sariling kasiyahan kundi ito ay isang paglalakbay na ang tunay na layunin ay para sa Allah, ang tuparin ang pananagutan at tungkuling itinakda ng Allah para sa kanya. Walang tao ang makapaghahanda nito maliban doon sa mga taong nagmamahal sa Allah nang buong puso at doon sa mga may takot at matatag na sumusunod sa takdang batas ng Allah. Kaya ang sinumang nagtangkang maglakbay para sa Allah, iniiwan nito ang kanyang pamilya, negosyo, at tinitiis niya ang hirap ng paglalakbay. At dahil sa ganitong pagkakataon, tumitibay at tumatatag ang kanyang Iman (pananampalataya) sa Allah. Nagkakaroon siya ng takot sa Allah, at natututuhan niyang mahalin ang Allah bilang kanyang Panginoon. Ito ay isang patunay na siya ay nakahandang magtiis para sa pagtalima sa Allah.

2. Hangarin Tungo sa Kabanalan at Kabutihan.

Kapag ang isang tao ay naghanda upang maglakbay nang may tapat na hangarin para sa Allah, ang kanyang puso ay may init na nagbibigay-lakas upang maramdaman niya ang pagmamahal ng Allah. At sa kanyang paglalakbay, nararamdaman niya ang mga layuning dapat isagawa para sa kanyang buong buhay. Nagkakaroon siya ng pagkakataong mapag-isipan ang kanyang buhay, ang pagtatangkang magbagong-buhay, gumawa ng mabubuting gawa at higit sa lahat ang layong magsisi at magbalik- loob sa Allah. Siya ay nag-iingat upang di-makapanakit ng kanyang kapwa. Ang kanyang sarili ay umiiwas sa pang-aabuso, kalaswaan, pandaraya, pagsisinungaling at masamang pananalita. Kaya ang kanyang paglalakbay ay isang daan upang mapanatili ang kalinisan sa kanyang puso at kaisipan.

Ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: “Ang walang ibang gantimpala ang Hajj Mabrur (Katanggap-tanggap na Hajj) kundi Paraiso.” [Al-Bukhari at Muslim]

3. Pagmamahal sa Allah.

Pagkaraan ng pagsuot ng Ihram, at sa lahat ng oras, ang Talbiyah ang siyang namumutawi sa bibig ng mga nagsasagawa ng Hajj: “Labbaik allaahumma labbaik, labbaika laa sharika laka labbaik, innal hamda wan ni`mata laka wal mulk, laa sharika lak”[1]

At dahil sa katapatan ng pagtalima sa Allah, nagiging malapit ang nagsasagawa ng Hajj sa Kanya.

4. Paraan Para sa Katatagan at Sakripisyo.

Sa pagsasagawa ng Hajj, ang isang Muslim ay dumaraan sa iba’t ibang dako ng Arabia at nanariwa sa kanyang isipan ang mga alaala ng mga taong nagsakripisyo at nagpakatatag sa pagtalima sa Allah. Sila ay nagpakasakit at nagtiis sa lahat ng hirap hanggang maitatag nila ang tunay na Batas ng Allah at pinawi nila ang anumang kasamaang namamayani sa kanilang kapaligiran.

5. Matutuhan ang Diwa ng Ummah (Sambayanan).

Ang Hajj ay isang paraan upang magkaroon ng moral na kaisipan ang sambayanang Muslim. At dahil dito, ang bawa’t magsagawa ng Hajj ay nagkakaroon ng tunay na pagmamalasakit sa kabuuan ng sambayanang Muslim.

6. Tanda ng Pagkapantay-pantay ng Tao.

Sa pagsuot ng Ihram, ang isang tao ay nakararamdam ng kaginhawaan sa katawan at puso. Dito ay nakikita ang pagkakapantay-pantay ng tao. Walang pagmamataas ng loob at pagpapakita ng karangyaan. Lahat ay nasa simpleng kaayusan na walang hangarin kundi ang tumalima at gunitain ang Allah. Ang karumihan ng puso dahil sa pagnanasa ng makamundong bagay ay nawawala, at ang takot at pagmamahal sa Diyos ang siyang laman ng puso. Kaya ang Hajj ay isang paraan din upang mapag-isipan natin ang isang mabuti at simpleng buhay.

1 (Narito ako, O Allah, narito ako! Narito ako, wala Kang katambal, narito ako! Katotohanan, ang pagpupuri, biyaya at kapamahalaan ay Sumaiyo lamang, wala Kang katambal!)

7. Pagtitipon ng Kapayapaan.

   Ang Hajj ay panahon ng Kapayapaan; ang Makkah ay pook ng kapayapaan, ang Hajj ay siyang pinakamalaking pagtitipon para sa kapayapaan sa buong kasaysayan ng sangkatauhan.

8. Pagtalikod sa Lahat ng Uri ng Shirk (Pagtatambal).

   Ang Hajj ay pagsasaad ng ganap na pagtalikod sa anumang uri ng Shirk, sapagka't ang sigaw ng bawa't nagsasagawa ng Hajj ay tanda ng ganap na pagkilala at pagsamba sa tunay at nag-iisang Allah. Ang Talbiyah ay nagpapatunay na ang isang mananampalataya ay alipin lamang ng isang Panginoon, ang Allah.

Ang Pagsuot ng Ihram sa Miqat (Himpilan)

May mga palatandaang hangganan sa paligid ng Makkah na dapat isaalang-alang ng mga nagsasagawa ng Hajj sa pagsusuot ng Ihram. Ang mga nakasakay ng eroplano ay dapat na magsuot ng Ihram kapag natapat sila sa lugar ng Miqat. Ang tagapangasiwa ng eroplano ay nagbibigay paalaala sa mga manlalakbay patungong Hajj kapag ang eroplano ay natapat sa lugar na kinasasakupan ng Miqat.

Bago magsuot ng Ihram ang mga nagsasagawa ng Hajj, kailangang alisin ang lahat ng may tahing damit, at nakabubuting maglinis ng katawan sa pamamagitan ng Wudu' o Ghusl (paliligo). Pinagpapayuhan din na putulin ang mga kuko, ahitin ang mga balahibo sa kili-kili at pribadong bahagi ng katawan at maglagay ng pabango. At pagkatapos ay magsuot ng dalawang hindi tinahing tela: Isa para sa itaas na bahagi ng katawan at ang isa ay para sa ibabang bahagi ng katawan. Ang mga babae ay maaaring magsuot ng anumang kulay ng damit, nguni't nararapat na ang lahat ng bahagi ng katawan ay nakatakip maliban sa kanyang mukha at mga kamay.

Kapag nakasuot na ng Ihram nararapat na magsagawa ng Niyyah (intensiyon) at magsimulang bumigkas ng Talbiyah.

Mga Ipinagbabawal na Gawain Habang Nasa Kalagayan ng Ihram

Sa pagsusuot ng Ihram na may kalakip na Niyyah (intensiyon) at pagpapahayag ng Talbiyah, ang isang Muslim ay nagsisimulang ilagay

sa kanyang isipan ang mataimtim na pagnanasang sumamba sa Allah. Kaya, ang mga sumusunod na gawain ay ipinagbabawal:

1. Ang pakikipagtalik o anumang seksual na ugnayan.
2. Ang pag-aasawa o pakikipagkasunduan sa pag-aasawa.
3. Ang pagpatay sa mga hayop at pangangaso (hunting).
4. Ang alisin ang alinmang buhok sa anumang bahagi ng katawan nang walang legal na kadahilanan.
5. Ang maglagay ng pabango (ang natitirang pabango sa katawan sa unang paglalagay nito habang nagsusuot ng Ihram ay pinahihintulutan).
6. Ang mag-alis o magputol ng kuko sa kamay at paa.
7. Ang magsuot ng damit na may tahi o kinulayan (ito ay ipinagbabawal sa lalaki lamang).

Ang paliligo, paggamit ng payong o anumang silungan, ay pinahihintulutan.

At-Talbiyah (Tinig ng Pagdakila sa Diyos)

Ang sigaw ng bawa't nagsasagawa ng Hajj ay:

"Labbaik allaahumma Labbaik, labbaika, laa sharika laka labbaik, innal hamda wan ni`mata laka wal mulk, laa sharika lak."[1]

Dito ay muling nagbibigay paalaala ang tunay na diwa ng pagsamba na unang ginawa ni Propeta Ibrahim (Abraham) at Ismail (Ismael).

Ang Tatlong Uri ng Hajj

1. Hajj at-Tamattu'.

   Ito ay nauukol sa sinumang may layuning magsagawa muna ng Umrah bago isagawa ang Hajj. Magsusuot siya ng Ihram para sa Umrah, at aalisin niya ito kapag natapos na siya sa pagsagawa ng Umrah. Sa unang araw ng Hajj (ika-8 araw ng Dhul-Hijjah) kanyang isusuot muli ang kanyang Ihram para sa pagsagawa niya ng Hajj. Sa ganitong uri ng Hajj, ang pag-aalay ng isang tupa o ikapitong bahagi

1 (Narito ako, O Allah, narito ako! Narito ako, wala Kang katambal, narito ako! Katotohanan, ang pagpupuri, biyaya at kapamahalaan ay Sumaiyo lamang, wala Kang katambal!)

ng isang kamelyo o baka ay itinuturing bilang isang itinakdang tungkulin sa araw ng pagkakatay ng Hadi (hayop para sa pag-aalay). Kung hindi maisasagawa ito, nararapat na mag-ayuno ng sampung araw, ang tatlo sa mga ito ay sa panahon ng Hajj at ang nalalabing pito ay pag-uwi sa sariling bayan.

2. Hajj al-Qiran.

   Ang ganitong uri ng Hajj ay sa sinumang may dala-dalang Hadi (hayop para sa pag-aalay). Isasagawa niya ang mga ritwal ng Umrah hanggang sa ganap na matapos ito, subali't mananatili pa rin siya sa pagsusuot ng Ihram. Sa ika-8 ng Dhul-Hijjah (unang araw ng Hajj), tutungo siya sa Mina upang isagawa ang ritwal ng Hajj sa Ihram ding yaon. At kinakailangan na kanyang ialay ang dala-dala niyang Hadi sa tamang panahon nito.

3. Hajj al-Ifrad.

   Ito ay nauukol sa sinumang may layuning magsagawa ng Hajj lamang. Kaya, ito ay walang Hadi (hayop para sa pag-aalay).

Tawaf Al-Qudum (Unang Pagdating sa Makkah)

Sa pagdating sa Ka'bah, hinihinto ng nagsasagawa ng Hajj ang pagsasabi ng Talbiyah. Siya ay magsasagawa ng Tawaf (pag-ikot) sa Ka'bah. Ang Tawaf ay isinasagawa sa pamamagitan ng pag-ikot sa palibot ng Ka'bah ng pitong beses na nagsisimula sa tapat ng al-Hajar al-Sawad (Batong Itim) at nagtatapos din dito. Ang pagsasagawa ng Tawaf ay nangangailangan din na ang isang Muslim ay nasa malinis na kalagayan (ibig sabihin nasa Wudu'). Pagkatapos ng Tawaf ay nakabubuting magsagawa ng dalawang Rak'ah sa likod ng Maqam Ibrahim (kinatatayuan ni Abraham). At pagkaraan, nakabubuti rin ang uminom ng tubig mula sa bukal ng Zamzam.

Ang Sa`y (Paglalakad sa Safa at Marwah)

Ito ay isinasagawa bilang alaala kay Hajar na asawa ni Propeta Ibrahim (Abraham), nang siya ay naghahanap ng tubig upang painumin ang kanyang anak na si Ismail (Ismael). Siya ay tumakbong pabalik-balik sa magkabilang bundok ng Marwah at Safa. At sa pagpapala ng Allah,

sumibol ang isang bukal at si Ismail ay napainom ng kanyang Ina. Ang bukal na ito ay nananatili hanggang sa kasalukuyan na tinatawag na Zamzam. Ang Sa'y ay sinisimulan mula sa Safa at nagtatapos sa Marwah. Samakatuwid isang bilang ang bawa't paglalakad sa pagitan ng Safa at Marwah. Sa pagsasagawa ng Sa'y, nararapat na luwalhatiin at purihin ang Allah at laging manalangin ng kapatawaran at kasaganaan sa Kanya.

Pagkaraan ng Sa'y, matatapos ang Umrah sa pamamagitan ng pag-ahit o paggupit ng buhok sa ulo. Subali't higit na mabuti kung ipagupit lamang ito upang sa araw ng pagkatay sa Hadi (hayop para sa pag-aalay) ay may natitira pang buhok para ahitin.

Araw ng Pagsasagawa ng Hajj

Ang ika-8 Araw ng Dhul-Hijjah - Simula ng Hajj

Sa ika-8 araw ng Dhul-Hijjah, ang mga nagsasagawa ng Hajj (yaong hindi nakasuot ng Ihram) ay nakabubuting maligo at nararapat nang magsuot ng Ihram na may Niyyah (layunin) na magsagawa ng Hajj at tumungo sa Mina bago magtanghali. Siya ay nararapat na palagiang bumibigkas ng Talbiyah. Sa Mina, ang mga nagsasagawa ng Hajj ay nararapat magsagawa doon ng limang beses na Salah; Dhuhr (2 Rak'ah), Asr (2 Rak'ah), Maghrib (3 Rak'ah), Isha' (2 Rak'ah) at Fajr (2 Rak'ah). Ang pagtungo sa Mina sa araw na ito at ang pagpapalipas ng gabi rito ay Sunnah at hindi obligado. Nguni't makabubuting magtungo rito, sapagka't ito ang ginawa ng Propeta (ﷺ).

Ang Ika-9 Araw ng Dhul-Hijjah - Araw ng Arafah.

Pagkaraan ng pagsikat ng araw, ang mga nagsasagawa ng Hajj ay aalis mula sa Mina patungo sa Arafah. Sa kanilang paglalakbay, sila ay patuloy na nagpapahayag ng Talbiyah. Paglipas ng tanghali, ang Imam (namumuno sa Salah) ay magbibigay ng Khutbah (sermon) sa Masjid ng Namira para sa mga nagsasagawa ng Hajj. Pagkaraan ng Sermon, ang mga nagsasagawa ng Hajj ay magsasagawa ng kanilang pinagsamang Salah sa Dhuhr at Asr (tig-dalawang Rak'ah lamang ang bawa't isa). Ang araw ng Arafah ay isang dakilang araw ng pagsamba, pagbibigay karangalan, pagdakila at luwalhati at pag-alaala sa Allah. Sa malawak na kapatagan ng lupaing Arafah, ang mga luha ay tumutulo sa bawa't

nagsasagawa ng Hajj. Ang mga kamalian at kasalanan ay pinagsisisihan at mataimtim na humihingi ng kapatawaran. Tunay ngang maligaya ang bawa't Muslim na naroroon, sapagka't sila ay umaasa sa awa at pagpapala ng Allah. Kaya, ang Propeta (ﷺ) ay nagsabi: "Ang Hajj ay Arafah." [Ahmad, Abu Daud...]

Ang isang nagsasagawa ng Hajj ay maaaring magdasal sa alinmang lugar sa Arafah. Hindi kailangang magtungo pa siya sa Bundok ng al-Rahmah (Mount of Mercy).

Ang Gabi ng Muzdalifah

Sa paglubog ng araw, ang mga nagsasagawa ng Hajj, ay naghahanda patungong Muzdalifah, patuloy sa pagbigkas ng Talbiyah. Sa pagdating sa Muzdalifah, ang unang dapat gawin ay ang pagsasagawa ng magkasabay na Salah sa Maghrib (3 Rak'ah) at Salah sa Isha' (2 Rak'ah). Ang mga nagsasagawa ng Hajj ay nagpapalipas ng gabi dito at nagsasagawa ng Salah sa Fajr. Hindi kailangan na ang isang nagsasagawa ng Hajj ay pumasok pa sa Masjid ng Al-Mash`ar Al-Haram, sapagka't ang lahat ng lugar ng Muzdalifah ay sakop ng ritwal ng pansamantalang paghinto.

Ang Ika-10 Araw ng Dhul-Hijjah - Araw ng Eid

Bago sumikat ang araw, ang mga nagsasagawa ng Hajj ay lumilisan mula sa Muzdalifah patungo sa Mina. Sa pagdating nila sa Mina, tinitigil ang pagbigkas ng Talbiyah at sila ay naghahanda para sa paghagis ng pitong bato nang sunud-sunod sa Jamrah al-Aqabah (ang huling haligi) at nagsasabing "Allaahu Akbar". Kapag ito ay naisagawa na, ang isang nagsasagawa ng Hajj ay nararapat na magkatay na ng kanyang Hadi (hayop para sa pag-aalay) habang sinasambit niya ang "Bismillaahi Allaahu Akbar". Makabubuting kumain mula sa inihandog na hayop, ipamigay ang ibang bahagi sa kawanggawa. Pagkaraan nito, ang isang nagsasagawa ng Hajj, ay inaahit ang ulo o kaya naman ay pinuputol ng maikli ang buhok. Higit na makabubuti kung mag-ahit ng buhok sa ulo. Pagkatapos nito ay maaari na niyang hubarin ang kanyang Ihram. Ang isang babaing Muslim ay nagpapaputol din ng buhok na ang sukat ay mga isang pulgada ang haba. Pagkaraan nito, ang lahat ng ipinagbabawal habang nasa kalagayan ng Hajj ay maaari nang gawin maliban sa pakikipagtalik sa asawa. Sunnah

(nakabubuti) na maglagay ng pabango at pagkatapos nito ay magtungo sa Makkah para sa magsagawa ng Tawaf Al-Ifadah.

Ang Tawaf Al-Ifadah

Ang pagsasagawa ng Tawaf al-Ifadah ay isa sa mga haligi ng Hajj at ang Hajj ay hindi matatanggap kung wala nito. Pagkaraan ng Tawaf, dapat na magsagawa ng dalawang Rak'ah sa likod ng Maqam Ibrahim. At pagkatapos ay tumungo sa Safa at Marwah upang magsagawa doon ng Sa'y. Makabubuti na uminom sa bukal ng Zamzam pagkatapos ng pagsagawa ng Sa'y at pagkaraan ay mag-alay ng dasal sa Allah. Ang mga bagay na ipinagbabawal (habang nasa kalagayan ng Hajj) ay maaari ng gawin kasama na ang pakikipagtalik sa asawa.

Ang Pamamalagi sa Mina

Pagkatapos ng Tawaf al-Ifadah, ang isang Muslim ay bumabalik sa Mina, ginugugol ang tatlong gabi dito (ika-11, 12, 13 ng Dhul-Hijjah) at naghahagis ng pitong bato sa bawa't tatlong Jamrah ng magkakasunod na araw. Pagkaraan ng paghagis ng bato sa Jamrah, Sunnah (nakabubuti) ang humarap sa Qiblah at manalangin. Pagkaraan ng paghagis ng bato sa ikatlong Jamrah, ang isang Muslim ay maaari nang umalis kahit hindi na manalangin. Ang pamamaraang ito ay dapat sundin sa nalalabi pang dalawang araw.

Pagkatapos isagawa ang lahat ng paghagis ng bato sa tatlong araw, o sa dalawang araw para sa mga nagmamadaling makauwi, nararapat na isagawa ang Tawaf al-Wida' (Pamamaalam na Tawaf) bago lisanin ang Makkah.

IslamHouse.com

IslamHouseTl islamhouse.com/tl/ islamhouse.com/tl/

user/IslamHouseTl

For more details visit
www.GuideToIslam.com

GUIDE TO
ISLAM

contact us :Books@guidetoislam.com

GuidetoIslam.org Guidetoislam1 Guidetoislam www.Guidetoislam.com

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة

هاتف: ٠٠٩٦٦١١٤٤٥٤٩٠٠+ فاكس: ٩٦٦١١٤٩٧٠١٢٦+ ص ب: ٢٩٤٦٥ الرياض: ١١٤٥٧

ISLAMIC PROPAGATION OFFICE IN RABWAH

P.O.BOX 29465 RIYADH 11457 TEL: +966 11 4454900 FAX: +966 11 4970126

PAGPAPALIWANAG SA MGA HALIGI NG ISLAM

Ang mahalagang aklat na ito ay tungkol sa pagpapaliwanag sa mga haligi ng Islam sa wikang tagalog, malinaw na tinalakay dito ng may akda ang tunay na kahulugan ng pagsamba (Ibadah) at mga haligi ng Islam.

IslamHouse.com
OsoulCenter
www.osoulcenter.com